

Redogörelse till riksdagen 2021/22:ER1

Europarådets svenska delegations redogörelse om verksamheten under 2021

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

Under 2021 har arbetet i Europarådets parlamentariska församling kunnat fortgå i full skala tack vare de beslut om ändringar i arbetsordningen som fattades i slutet av 2020, som anpassade mötes- och voteringsformerna till pandemins restriktioner för fysiska sammankomster. Samtliga sammankomster har därefter kunnat genomföras i hybridform.

Under året har samtliga fyra delsessioner genomförts. Ständiga utskottet har sammanträtt tre gånger och byrån 14 gånger. Utskotten har hållit sammanlagt 85 möten. Församlingen har antagit 57 resolutioner, 25 rekommendationer samt antagit två yttranden. Valobservationer har genomförts i samband med val i Bulgarien, Albanien, Armenien, Moldavien, Marocko och Kirgizistan.

Församlingen har valt ny biträdande generalsekreterare för Europarådet, ny generalsekreterare för församlingen och sju nya domare till Europadomstolen. I samband med delsessionerna har församlingen hållit högnivådialog med Tysklands förbundskansler, utrikesminister och Europaminister, Moldaviens president, Ungerns utrikesminister, Nordmakedoniens vice premiärminister, Europarådets talman, EU:s kommissionärer för rättsliga frågor och för hälsa och livsmedelssäkerhet, Europarådets generalsekreterare samt Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter.

Vid sidan av frågor som genomgått sedvanlig utskottsbehandling före debatt i plenum höll församlingen 14 aktualitetsdebatter och 4 brådskande debatter vars teman beslutades i samband med delsessionernas öppnande och speglade en rad av de utmaningar som Europarådets medlemsstater har haft att hantera under året. Tre frågor återkom vid flera tillfällen – arresteringen och kvarhållandet av den ryska oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj, utvecklingen i Turkiet samt situationen i Belarus – varav den sistnämnda debatterats

vid sammanlagt fyra separata tillfällen med anledning av den kontinuerligt försämrade situationen i landet. Andra frågor som var föremål för denna typ av särskilda debatter rörde yttrandefrihet relaterat till s.k. big tech-företag, covid-19-pandemins demokratiska utmaningar, vaccinationspass, armeniska krigsfångar, behovet att återuppta fredsprocessen i Mellanöstern, behovet av en solidaritetsmekanism mellan europeiska länder i förhållande till migrationstrycket, Afghanistan, västra Balkan, samt tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet och utökat samarbete.

Den svenska delegationen har deltagit aktivt vid såväl delsessioner som utskottsmöten. Sammantaget har svenska ledamöter hållit 44 anföranden i plenum. Den svenska delegationen har haft det högsta deltagandet vid voteringar vid delsessioner och den fjärde högsta närvaron. Delegationens medlemmar har haft sammanlagt nio rapportörskap under året, häribland församlingens särskilda rapportörskap för bekämpandet av rasism och intolerans samt rapportörskap för övervakningen av Turkiet, övervakningen av Polen och övervakningen av Armenien.

Riksdagens delegation till Europarådets parlamentariska församling överlämnar härmed redogörelsen för sin verksamhet under 2021. Till redogörelsen bifogas bl.a. en förteckning över de rekommendationer och resolutioner som församlingen har antagit.

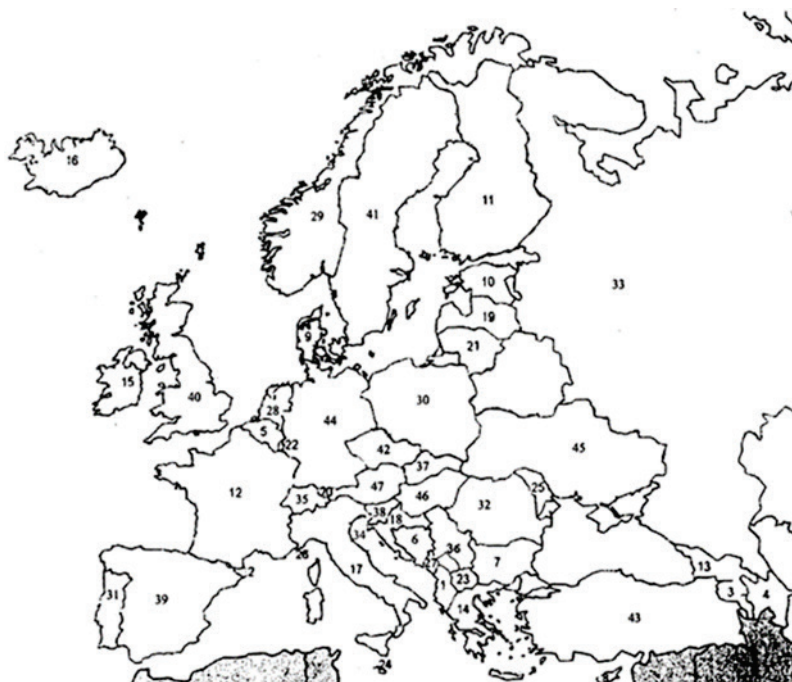
Stockholm den 21 mars 2022

På delegationens vägnar

Boriana Åberg (M)
ordförande

Petra Sjöström
delegationssekreterare

Europarådets medlemsländer 2021

1. Albanien	17. Italien	33. Ryssland
2. Andorra	18. Kroatien	34. San Marino
3. Armenien	19. Lettland	35. Schweiz
4. Azerbajdzjan	20. Liechtenstein	36. Serbien
5. Belgien	21. Litauen	37. Slovakien
6. Bosnien och Hercegovina	22. Luxemburg	38. Slovenien
7. Bulgarien	23. Makedonien	39. Spanien
8. Cypern	24. Malta	40. Storbritannien
9. Danmark	25. Moldavien	41. Sverige
10. Estland	26. Monaco	42. Tjeckien
11. Finland	27. Montenegro	43. Turkiet
12. Frankrike	28. Nederländerna	44. Tyskland
13. Georgien	29. Norge	45. Ukraina
14. Grekland	30. Polen	46. Ungern
14. Grekland	31. Portugal	47. Österrike.
16. Island	32. Rumänien	

Demokratipartner i församlingen: Jordanien, Marocko, Palestina och Kirgizistan. Observatörer i församlingen: Israel, Kanada och Mexiko. Observatörer i ministerkommittén: USA, Kanada, Mexiko, Japan och Heliga stolen.

Innehållsförteckning

Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	1
Europarådets medlemsländer 2021	3
1 Europarådet och dess institutioner	5
1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter.....	6
1.1.1 Sammansättning	6
1.1.2 De partipolitiska grupperna.....	6
1.1.3 Församlingens externa relationer	7
1.1.4 Samspelet mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén	7
1.1.5 Utvecklingstendenser inom församlingen	8
1.2 Europakonventionen och Europadomstolen	8
1.2.1 EU och Europakonventionen	9
1.2.2 Avskaffa dödsstraff och förhindra tortyr.....	9
1.2.3 Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter.....	10
1.3 Venedigkommissionen	10
2 Den svenska delegationens verksamhet 2021	11
3 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2021.....	13
4 Sessioner.....	17
4.1 Vintersessionen den 25–28 januari 2021	17
4.2 Vårsessionen den 19–22 april 2021	18
4.3 Sommarsessionen den 21–24 juni 2021	19
4.4 Höstsessionen den 27–30 september 2020	20
5 Arbetet i byrån och ständiga utskottet.....	22
6 Arbetet i fackutskotten.....	25
6.1 Utskottet för politiska frågor och demokrati.....	25
6.2 Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter	25
6.3 Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling	26
6.4 Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer.....	27
6.5 Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier	28
6.6 Utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering.....	28
6.7 Utskottet för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden	29
6.8 Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor.....	31
6.9 Utskottet för val av domare till Europadomstolen.....	31
7 Valobservationer.....	32
8 Kampanjer och nätverk.....	35
9 Priser och utmärkelser	36
9.1 Europarådets museipris	36
9.2 Europapriset.....	36
9.3 Václav Havel-priset	36
<i>Bilagor</i>	
Den svenska delegationen 2021.....	37
Resolutioner, rekommendationer och yttranden antagna av Europarådets parlamentariska församling under 2021	41
Gästtalare under sessioner	45
Brådskande debatter och aktualitetsdebatter.....	46

1 Europarådet och dess institutioner

Europarådet har sedan det bildades 1949 varit en huvudaktör när det gäller att skapa en gemensam europeisk värdegrund baserad på krav på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Europarådets uppdrag är att åstadkomma ett nära och etablerat samarbete mellan medlemmarna, bl.a. genom att upprätta internationella konventioner och rekommendationer. Genom sina över 200 konventioner är Europarådet en viktig normgivande institution inom europeisk politik.

Sverige var en av grundarna när Europarådets stadgar undertecknades av tio västeuropeiska stater i London den 5 maj 1949. Efter Berlinmurens fall har Europarådets medlemskrets mer än fördubblats och består i dag av totalt 47 medlemsstater. Samtliga europeiska länder utom Belarus, Kosovo och Vatikanstaten ingår.

Stöd för och uppföljning av samhällsutvecklingen i Öst- och Centraleuropa har länge varit en viktig del av arbetet i den parlamentariska församlingen tillsammans med övervakningen av att samtliga medlemsländer lever upp till sina åtaganden enligt stadgarna. Historiskt har den parlamentariska församlingen varit pådrivande för att avskaffa dödsstraff liksom för paradigmskiftande konventioner, såsom ursprungligen Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter och på senare år exempelvis Istanbulkonventionen.

Medlemskap i Europarådet bidrar till att stärka de rättsstatliga institutionerna och främjar att de mänskliga fri- och rättigheterna säkerställs i medlemsländerna.

En majoritet av länderna inom Europarådet är i dag EU-medlemmar. Institutionerna eftersträvar kompletterande roller, och under senare år har samarbetet mellan Europarådet och EU intensifierats. Det finns nu konkreta samarbetsprojekt inom området för mänskliga rättigheter, och EU är en stor bidragsgivare.

Europarådet arbetar på tre politiska nivåer med ett beslutande och verkställande organ (ministerkommittén), ett rådgivande och pådrivande organ (den parlamentariska församlingen) och ett organ för samarbete på lokal och regional nivå (Europarådets kongress för lokala och regionala organ, den s.k. kommunalkongressen). En rad andra organ är knutna till organisationen, exempelvis Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheter (Europadomstolen), Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, konferensen för internationella icke-statliga organisationer (non-governmental organization, NGO), Europarådets kommitté för att avskaffa tortyr och annan förnedrande behandling samt Venedigkommissionen.

1.1 Den parlamentariska församlingens roll och uppgifter

1.1.1 Sammansättning

Den parlamentariska församlingen var den första i sitt slag i Europa. Ledamöterna utses av medlemsländernas parlament och ska vara medlemmar av dessa. Antalet representanter i de nationella delegationerna fastställs i förhållande till landets invånarantal. Enligt församlingens arbetsordning ska delegationerna uppvisa en balanserad sammansättning som avspeglar såväl parti- som könsrepresentationen i det nationella medlemsparlamentet.

Församlingen har 324 medlemmar och lika många suppleanter. Därtill deltar parlamentariker från Israel, Kanada och Mexiko som observatörer i församlingens arbete. Genom att ansöka om observatörsstatus anses landet ha gjort ett politiskt åtagande att respektera och främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Församlingen övervakar även situationen för mänskliga rättigheter i observatörsländerna trots att dessa länder inte är formellt bundna att följa Europarådets normer och konventioner.

För att utveckla relationerna till fler länder i grannområdena införde församlingen 2010 en ny status för länder som önskar delta, s.k. partner för demokrati. Med denna status får en delegation från det aktuella landet delta i församlingens sessioner och möten men inte i omröstningar. Marockos parlament och Palestinas nationella råd fick denna status 2011, Kirgizistans parlament 2014 och Jordaniens parlament 2016.

Vikten av att säkerställa att Europarådets grundläggande värderingar, och därigenom dess trovärdighet, inte försvagas har stått alltmör i fokus under de senaste åren. I denna diskussion betonas att det inte räcker med att ett land ingår en principiell överenskommelse att respektera demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter utan landet måste även i praktisk tillämpning visa att man lever upp till det som ett medlemskap innebär.

1.1.2 De partipolitiska grupperna

Församlingen representerar nästan hela den partipolitiska skalan i medlemsländerna, något som bidrar till dess auktoritet. Totalt finns fem partigrupper: den socialistiska gröna gruppen (SOC), det europeiska folkpartiet (EPP), alliansen för Europas liberaler och demokrater (ALDE), europeiska konservativas grupp (EC) och den europeiska enade vänstern (UEL).

Vid ingången av 2022 var totalt 71 medlemmar registrerade utan partigruppstillhörighet. Samtliga svenska ledamöter är medlemmar i någon av de nämnda partigrupperna.

1.1.3 Församlingens externa relationer

Församlingens externa relationer består av samverkan med Europeiska unionen (EU), Europaparlamentet, vissa utomeuropeiska länder genom deras status som observatör eller partner för demokrati samt med internationella organisationer.

Formellt har församlingen samarbetsavtal eller samverkansarrangemang med en lång rad organisationer, däribland Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Panafrikanska parlamentet, Europaparlamentet (EP), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Oberoende staters samväld (OSS), Interparlamentariska unionen (IPU) och Nordiska rådet (NR). Som exempel på samarbetet deltar församlingens politiska underutskott för externa relationer årligen i FN:s generalförsamling och jämlikhets- och icke-diskrimineringsutskottet vid FN:s årliga kvinnokommission etc.

1.1.4 Samspelet mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén

Europarådets beslutsfattande organ är ministerkommittén som består av medlemsländernas utrikesministrar. Ministerkommittén sammanträder normalt en gång om året i denna sammansättning. Däremellan representeras länderna av sina ambassadörer i det löpande arbetet.

Ordförandeskapet i ministerkommittén roterar halvårsvis från maj till november. Under 2021 hade Tyskland ordförandeposten fram till att Ungern övertog ordförandeskapet i maj. Ungern lämnade därefter över till Italien i november. Ministerkommittén och den parlamentariska församlingen samarbetar för att nå de gemensamma målen. Ordföranden i ministerkommittén, tillika utrikesministern i ordförandelandet, rapporterar till församlingen vid varje delsession.

Församlingens ambition är att stärka den parlamentariska dimensionen inom Europarådet för ökad öppenhet, demokratisk legitimitet och ansvarsutkrävande. De rekommendationer som församlingen antar riktas till medlemsstaternas regeringar, och ministerkommittén ska lämna sitt svar inom sex månader. Parlamentarikerna har även möjlighet att ställa skriftliga frågor till ministerkommittén, vilka ska besvaras skriftligt eller muntligt av kommitténs ordförande vid den efterföljande sessionen.

För ökat och stärkt samarbete mellan den parlamentariska församlingen och ministerkommittén fattades 2019 beslut om att utarbeta en gemensam treparts-procedur för ministerkommittén, den parlamentariska församlingen och Europarådets generalsekreterare, för att kunna agera gemensamt i de fall en medlemsstat allvarligt åsidosätter sina åtaganden. Beslut om nödvändiga förändringar i församlingens arbetsordning för införandet av proceduren fattades vid januarsessionen 2021.

1.1.5 Utvecklingstendenser inom församlingen

Under många år har debatten i församlingen alltmer kommit att handla om att flera medlemsländer brister när det gäller att värna om organisationens grundprinciper – mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen. Vissa länder agerar, såväl i ord som i handling, tvärt emot sina åtaganden enligt stadgarna. Medlemsstaters oförmåga att hörsamma Europadomstolens domslut skapar ökande frustration. Sammantaget anses situationen skapa legitimitetsproblem för organisationen i dess roll som Europas främsta företrädare för och försvarare av mänskliga rättigheter.

Länder som är återkommande i diskussionerna om huruvida de lever upp till sina åtaganden är Ryssland, Turkiet, Azerbajdzjan, Ungern och Polen. Genom tätare dialog och samarbete fortgår församlingens ansträngningar att komma till rätta med dessa utmaningar. Därtill ses beslutet om att inrätta en gemensam kompletterande procedur för ministerkommittén, församlingen och generalsekreteraren för att hantera fall där medlemsstater åsidosätter sina åtaganden som ytterligare ett instrument i framtiden. Vid sidan av att upprätthålla den nivå av fri- och rättigheter som åstadkommit i medlemsländerna fram till i dag medför utvecklingen utmaningar på nya områden, såsom digitalisering, artificiell intelligens, klimatförändringar och miljöförstöring.

Därtill finns en rad pågående konflikter mellan medlemsländer som kraftigt påverkar samarbetet och det allmänna debattklimatet i församlingen.

1.2 Europakonventionen och Europadomstolen

Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den s.k. Europakonventionen, är Europarådets främsta rättesnöre. Europarådets 47 medlemmar, inklusive alla EU-medlemmar, har ratificerat konventionen, vilket innebär att alla Europas medborgare har skydd av konventionen och möjlighet att vända sig till Europadomstolen. Konventionen undertecknades 1950 och övervakas av Europadomstolen sedan 1959.

Europadomstolen har sitt säte i Strasbourg och består av 47 domare, en från varje medlemsland. Medlemsländernas regeringar nominerar tre kandidater till domare. Sedan 2014 säkerställer ett särskilt utskott i församlingen att samtliga kandidater lever upp till kraven som domare och lämnar en rekommendation till församlingen om vem av de tre som är bäst lämpad. Därefter väljer församlingen domare för en ämbetsperiod om nio år.

I församlingens riktlinjer anges att nomineringsförfarandet i medlemsstaterna bör vara öppet och att både män och kvinnor ska finnas representerade bland de tre kandidaterna. Kandidaterna ska ha gedigen erfarenhet på området mänskliga rättigheter. Svensk domare i domstolen är för närvarande Erik Wennerström, som valdes av församlingen den 22 januari 2019.

Hur församlingens medlemsstater uppfyller sina åtaganden i förhållande till Europakonventionen och andra konventioner övervakas kontinuerligt inom ramen för församlingens granskningsförfarande.

1.2.1 EU och Europakonventionen

I samband med att Lissabonfördraget trädde i kraft 2009 fick EU en skyldighet att ansluta sig till Europakonventionen och därmed underkasta sig Europadomstolens jurisdiktion. Tanken är att det ska bli möjligt för enskilda och stater att klaga till Europadomstolen och få en prövning av om en åtgärd från EU:s institutioner eller organ strider mot Europakonventionen. På detta sätt skulle också en mer enhetlig rättstillämpning mellan EU-rätten och Europakonventionen uppnås. EU och Europarådets medlemsstater har förhandlat fram en överenskommelse om ett avtalsutkast för anslutningen. EU-kommissionen begärde 2013 att EU-domstolen skulle pröva om utkastet var förenligt med EU-fördragen. EU-domstolen gav i ett utlåtande i december 2014 uttryck för att avtalsutkastet inte var fullt förenligt med fördragen; för det skulle krävas justeringar i konventionen.

I ett brev till Europarådets generalsekreterare den 31 oktober 2019 undertecknat av EU-kommissionens ordförande och vice ordförande meddelades att EU var redo att återuppta förhandlingarna för att anslutas till konventionen. En ad hoc-grupp bestående av Europarådets 47 medlemsstater samt EU har skapats för att utreda de legala aspekterna skyndsamt. Under 2020 hölls tre möten för att föra arbetet framåt. Förhandlingarna har fortgått under 2021. Fem möten har hållits varav det senaste den 7–10 december. Vid detta möte diskuterades bl.a. förslag relaterade till EU:s specifika mekanism för förfarandet inför Europadomstolen och principen om ömsesidigt förtroende mellan EU:s medlemsländer.

1.2.2 Avskaffa dödsstraff och förhindra tortyr

Rätten till liv är en mänsklig rättighet, och respekten för liv tillhör Europarådets grundläggande värderingar. Därför ställer Europarådet kategoriska krav på att dödsstraffet ska avskaffas, inte bara i Europa utan i hela världen. Ryssland är det enda medlemslandet som inte har ratificerat tilläggsprotokoll nr 6 till Europakonventionen som förbjuder dödsstraff, men någon avrättning har inte ägt rum sedan 1996. Det är endast i Belarus, som inte är medlem i Europarådet, som dödsstraff fortfarande verkställs.

Förekomsten av dödsstraff i några observatörsländer i Europarådet är föremål för bevakning av församlingen, som konsekvent kritiserar USA och Japan. Europadagen mot dödsstraff infaller den 10 oktober varje år.

Den europeiska konventionen till förhindrande av tortyr och omänsklig och förnedrande behandling eller bestraffning trädde i kraft den 1 februari 1989. Konventionen bygger på artikel 3 i Europakonventionen och har ratificerats av samtliga medlemsstater. Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT) inrättades 1990 för att kontrollera behandlingen av frihetsberövade. Kommittén består av en representant för varje medlemsland. Medlemmarna är oberoende experter inom olika områden med anknytning till kommitténs uppgift. Församlingens nationella delegationer nominerar kandidater till CPT, men valet

görs i ministerkommittén. Sveriges representant i CPT har under 2021 fortsatt varit Per Granström, vars mandatperiod sträckte sig fram till den 19 december 2021. En ny svensk representant kommer därför att väljas i början av 2022.

1.2.3 Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter

I mandatet för Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter ingår att främja utbildning i och öka kunskapen om mänskliga rättigheter i Europarådets medlemsländer, identifiera eventuella brister i lagar och regler samt främja respekten för de mänskliga rättigheterna så som de fastställts i Europarådets olika instrument. Kommissionären väljs av församlingen och har sedan funktionen inrättades 1999 åtnjutit stor respekt. Samarbete med institutioner utanför Europarådet är en viktig del i arbetet, särskilt med EU, UNHCR, FN:s flyktingkommissarie och OSSE. Mandatperioden är sex år, och nuvarande kommissionär, Dunja Mijatović, tillträdde posten den 1 april 2018.

Kommissionären redovisade sin årliga rapport för 2020 vid aprilsessionen 2021. I sitt anförande konstaterade kommissionären att pandemin hade accelererat urholkningen av den demokratiska strukturen, på vilken mänskliga rättigheter villar, i våra samhällen. Vidare menade kommissionären att pandemin har exponerat och förvärrat de många och växande ojämlikheter som existerar i medlemsstaterna. Kommissarien uppmanade till att skyndsamt påbörja arbetet med att skapa inkluderande och resilienta hälso- och sjukvårdssystem och att reformera mentalvården. Vidare lyfte kommissionären fram kvinnors rättigheter där pandemin synliggjort våldet, könsskillnader och barriärer vad gäller kvinnors tillgång till sexuell och reproduktiv hälso- och sjukvård. Andra oroande frågor är det ökade trycket på människorättsförsvarare, rasism och rasdiskriminering särskilt riktad mot personer med afrikanskt ursprung samt skyddet av mänskliga rättigheter för flyktingar och migranter i medelhavsområdet.

Kommissionärens årsrapport finns att läsa på: <https://rm.coe.int/annual-activity-report-2020-by-dunja-mijatovic-council-of-europe-commi/1680a2150d>.

1.3 Venedigkommissionen

Venedigkommissionen är ett oberoende expertorgan inom Europarådet och har funnits sedan Berlinmurens fall 1990. Arbetet är inriktat på konstitutionella frågor och andra rättsliga frågor av särskild betydelse för demokratiutvecklingen i ett land. Venedigkommissionen bistår medlemsländer, och även andra stater, genom att bl.a. ta fram demokratiska författningar och erbjuda rådgivning i frågor om val, mänskliga rättigheter och oberoende domstolar. Församlingen har ett mycket nära samarbete med Venedigkommissionen, och representanter bjuds ofta in till utskottsmöten.

2 Den svenska delegationens verksamhet 2021

En förteckning över den svenska delegation som utsågs efter valet 2018 och de förändringar som skett därefter finns i bilaga 1, tillsammans med en förteckning över delegationens utskottsplatser och särskilda uppdrag.

Delegationen har deltagit vid samtliga delsessioner under året och är den delegation i församlingen som har högst deltagande vid voteringar vid delsessioner. Delegationen har fjärde högsta deltagande vid delsessioner och har hållit totalt 44 anföranden i plenum under året.

Delegationens ledamöter har därtill, i enlighet med sin utskottstillhörighet, deltagit aktivt i de 85 utskottsmöten som hållits under året. Den svenska delegationen har det 16:e högsta deltagandet i utskottsmöten bland församlingens 47 nationella delegationer. I ständiga utskottet har delegationen representerats av sin ordförande Boriana Åberg (M).

Förutom platser i de sex fackutskotten har Sverige innehaft platser i två av de tre specialutskotten, till vilka partierna utser medlemmar. I utskottet för granskning av medlemsländernas efterlevnad av sina åtaganden har följande svenska ledamöter ingått: Boriana Åberg (M), Thomas Hammarberg (S), Markus Wiechel (SD) och Azadeh Rojhan Gustafsson (S). Annicka Engblom (M) har ingått i utskottet för arbetsordningen, immuniteter och institutionella frågor.

Den svenska delegationen har innehaft nio rapportörskap under året, varav tre gäller övervakningen av medlemsländer. Thomas Hammarberg (S) har sedan 2019 varit medrapportör för granskningen av Turkiet; detta har bl.a. inneburit att Hammarberg vid vintersessionen tillsammans med sin medrapportör presenterade en rapport om de demokratiska institutionernas funktion i Turkiet. Azadeh Rojhan Gustafsson (S) har sedan 2020 varit medrapportör för granskningen av Polen och har under året, tillsammans med sin medrapportör, gjort två uttalanden varav det senaste, den 25 november, uttrycker stark oro över att konstitutionsdomstolen slagit fast att Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter inte är förenlig med den polska konstitutionsdomstolen. Boriana Åberg (M) är sedan 2020 medrapportör för granskningen av Armenien och har tillsammans med sin medrapportör genomfört en undersökningsresa, s.k. fact-finding-resa, till Armenien med anledning av granskningsuppdraget.

Momodou Malcolm Jallow (V) har sedan 2019 innehaft rollen som församlingens koordinator för nätverket Parlamentarisk allians mot hat och därmed även rollen som församlingens särskilda rapportör för bekämpandet av rasism och intolerans. Inom ramen för detta uppdrag har Jallow deltagit i en rad aktiviteter där han representerat församlingen i diskussioner om dessa frågeställningar. Med anledning av Jallows rapportörskap stod den svenska delega-

tionen värd för en konferens i Paris den 25 november på temat Mångfald, inkludering och icke-diskriminering mot rasism och intolerans i Europa.

Vad gäller övriga rapportörskap har Momodou Malcolm Jallow (V) varit rapportör för tre rapporter som behandlats i utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering. Sedan 2020 har han varit rapportör för en rapport om att motverka afrofobi i Europa, vilken presenterades vid sommarsessionen 2021. Den 27 januari 2021 valdes han till rapportör för en rapport om att öka medvetenheten om och motverkandet av islamofobi i Europa, och den 28 september till rapportör för en rapport om de politiska partiernas roll i att främja mångfald och inkludering – en ny stadga för ett icke-rasistiskt samhälle. Annicka Engblom (M) har sedan 2020 varit rapportör för rapporten Media i tider av kris, på uppdrag av utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och forskning. Boriana Åberg (M) valdes den 4 februari 2021 till rapportör för ett utskottsyttrande om rättvisa och säkerhet för kvinnor i fredsförmedling på uppdrag av det politiska utskottet.

Den svenska delegationens medlemmar har även deltagit i församlingens valobservationer vid två tillfällen. Boriana Åberg (M) och Arin Karapet (M) var del av församlingens delegation för att observera valet i Armenien den 20 juni, och Boriana Åberg (M) ingick även i delegationen som observerade valet i Moldavien den 11 juli.

Delegationen har även, genom att upprätta en särskild arbetsgrupp för ändamålet, nominerat kandidater till rollen som svensk representant i europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT). Efter delegationens nominering kommer församlingens utskott för rättsliga frågor att behandla frågan och besluta om vilken kandidat de önskar förordas, varefter ministerkommittén slutligen fattar beslutet. Detta kommer att ske under första månaderna av 2022.

Delegationen har hållit fyra delegationsmöten. Delegationen har i samband med dessa möten träffat Utrikesdepartementets medarbetare för sakupplysningar och dialog kring aktuella frågor i församlingen, häribland Sveriges ambassadörer till Europarådet, i Turkiet och i Ukraina samt enheten för mänskliga rättigheter för samtal om MR-frågans koppling till klimat och miljö. För information om Istanbulkonventionen i ljuset av Turkiet utträdde träffade delegationen enheten för jämställdhet vid Arbetsmarknadsdepartementet, och för diskussion om migrantsituationen på gränsen mellan Belarus och flera grannländer deltog medarbetare från Justitiedepartementet. Inför vintersessionens val av ny generalsekreterare för församlingen och vice generalsekreterare för Europarådet höll delegationen digitala möten med samtliga fyra kandidater. I samband med vårsessionen höll delegationen möte med den ukrainska delegationen. Delegationen har därtill bl.a. hållit möte med Turkiets och Kazakstans ambassadörer i Stockholm för att diskutera den aktuella situationen i respektive land vad gäller demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter. Presidiet har även träffat Rysslands ambassadör i Stockholm för samtal om delegationens arbete i församlingen.

3 Den parlamentariska församlingens verksamhet 2021

Den parlamentariska församlingens verksamhet har påverkats av pandemin genom de restriktioner som införts för fysiska sammankomster. Beslut om ändringar i arbetsordningen för att möjliggöra nya former för möten och vöteringar på distans med hjälp av ny teknik fattades i slutet av 2020, vilket inneburit att verksamheten kunnat fortsätta i alla delar. Församlingen har hållit fyra delsessioner i hybridformat och tre möten i ständiga utskottet – som agerar församling mellan delsessionerna. Totalt har 57 resolutioner, 25 rekommendationer och två yttranden antagits av församlingen under året, vilka listas i bilaga till denna redogörelse. Byrån har sammanträtt 14 gånger och de nio fackutskotten har hållit totalt 85 möten under året. Rapportörsbesök och valobservationer har genomförts i den utsträckning restriktionerna i de aktuella länderna tillåtit det. Totalt har åtta fullständiga valobservationer genomförts: i Bulgarien vid tre olika tillfällen, Albanien, Armenien, Moldavien, Marocko och Kirgizistan. Slutsatserna från valobservationerna presenteras kortfattat i en senare del av denna redogörelse.

Tack vare möjligheten att hålla slutna omröstningar på distans har församlingen kunnat genomföra val av ny generalsekreterare för församlingen, val av vice generalsekreterare för Europarådet och val av domare till domstolen för de länder som stått på tur under året: Grekland, Schweiz, Belgien, Kroatien, Tjeckien, Moldavien och Ryssland.

Vid januarsessionen valde församlingen Despina Chatzivassiliou-Tsovilis till ny generalsekreterare; hon valdes med 240 röster framför motkandidatens 60 röster. Därtill valde församlingen Bjørn Berge till ny biträdande generalsekreterare för Europarådet; han valdes med 185 röster framför motkandidatens 112. Sittande presidenten för församlingen Rik Daems (ALDE, Nederländerna) återvaldes för ett andra år som ordförande, i enlighet med gällande överenskommelse mellan partigrupperna om rotationsordningen för presidentposten.

Nationella delegationers deltagande vid delsessioner ökade markant 2021 och det totala genomsnittliga deltagandet nådde 70 procent. Vid samtliga delsessioner deltog mer än 50 procent och vid januarsessionen deltog hela 98 procent. Högst närvaro vid delsessioner uppvisade Monaco, Azerbajdzjan, San Marino, Ukraina och Ryssland. Högst deltagande i vöteringar vid delsessioner hade Sverige följt av Schweiz, Monaco, Lichtenstein och San Marino.

Församlingens nio utskott har hållit totalt 85 möten under 2021, vilket är det högsta antalet möten under ett år sedan 2011. Det totala genomsnittliga deltagandet i utskottsmöten var 65 procent, vilket är det högsta deltagandet som någonsin registrerats. Monaco, Litauen, Armenien, Ryssland och Azerbajdzjan är de länder vars delegationer uppvisat högst närvaro.

Sedan 2012 redovisas årlig statistik vad gäller könsrepresentationen i församlingen. Det noteras i denna statistik att presidenten och samtliga fem gruppleddare 2021 var män. Vad gäller vicepresidenterna var 32 procent kvinnor och i 26 procent. Det totala antalet kvinnor bland medlemmarna i församlingen var 37 procent, vilket är något högre än representationen för kvinnor i medlemsländernas parlament där genomsnittet uppgick till 31 procent i november 2021. Två av nio utskottsordförande var kvinnor och 29 procent av rapportörerna. Med anledning av frågan om könsbalansen i församlingen antogs en resolution vid höstsessionen med syftet att ytterligare främja könsbalansen i församlingen.

I samband med delsessioner och ständiga utskottets möten har sammanlagt 17 brådskande debatter och aktualitetsdebatter genomförts. Ämnena har speglat pågående och nyttillkomna kriser i Europa och dess närområde under året. Ämnet för dessa debatter föreslås av ett bestämt antal enskilda ledamöter alternativt av partigrupper, delegationer eller utskott. Byrån tar emot förslagen och förordar därefter församlingen de ämnen som man anser uppfyller kriterierna för denna typ av debatter. De ämnen som debatterades under 2021 var behandlingen av den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj, hotet mot yttrandefriheten från de s.k. big tech-företagen, demokratiers hantering av covid-19, utvecklingen i Turkiet, vaccinpass och covidintyg, armeniska krigsfångar, behovet av att återuppta fredsprocessen i Mellanöstern, belarusiska myndigheternas tvångslandning av det civila flygplanet FR 4978 samt en rad andra frågor relaterade till situationen i Belarus, behovet av en effektiv solidaritetsmekanism för europeiska länder i förhållande till migrationen, situationen i Afghanistan, situationen på västra Balkan samt utkastet till det andra tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet om utökad samarbete och utlämnande av elektroniska bevis.

Återkommande frågor har varit gripandet och kvarhållandet av den ryske oppositionspolitikern Aleksej Navalnyj, som debatterats som en aktuell fråga vid två tillfällen. Även Turkiet har debatterats vid två delsessioner, först med anledning av utvecklingen när det gäller parlamentarisk demokrati och därefter med anledning av de demokratiska institutionernas funktion. Därtill har Belarus debatterats vid fyra separata tillfällen: Den 28 maj hölls en aktualitetsdebatt om de belarusiska myndigheternas tvångslandning av det civila flygplanet FR 4978 och arresteringen av Roman Protasevitj. Den 23 juni hölls en aktualitetsdebatt om situationen i Belarus – ett hot mot hela Europa. Den 30 september hölls en brådskande debatt om ökat migrationstryck på gränserna mellan Lettland, Litauen respektive Polen och Belarus. Den 25 november hölls en aktualitetsdebatt om situationen för migranter på gränsen mellan Polen och Belarus.

Vad gäller granskningen av medlemsländernas efterlevnad i förhållande till sina åtaganden enligt organisationens stadgar är det totalt elva länder som omfattas av det fullständiga övervakningsförfarandet. Dessa länder är Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Republiken Moldavien, Polen, Ryska federationen, Serbien, Turkiet och Ukraina. Tre

länder deltar i s.k. efterövervakningsdialog: Bulgarien, Montenegro och Nordmakedonien. När det gäller den s.k. periodiska övervakningen för övriga medlemsländer befann sig totalt sex länder under sådan granskning vid årsskiftet 2021/2022. Dessa länder var Frankrike, Ungern, Malta, Nederländerna, Rumänien och San Marino.

Under året har ett nytt inslag förekommit i agendan för delsessionerna. Vid två tillfällen har högnivåpaneler ingått i programmet för att synliggöra frågor av särskild betydelse. Detta har varit ett initiativ av församlingens sittande president. Första tillfället var vid sommarsessionen då en högnivåpanel arrangerades för att uppmärksamma tioårsjubileet för Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen). Inom ramen för debatten konstaterades att parlamentariker har möjlighet att spela en avgörande roll i ratificeringen och genomförandet av konventionen och som förespråkare för en ändrad mentalitet, något som Frankrikes jämställdhetsminister Élisabeth Moreno underströk. Moreno påminde även om hur begreppet kön, som används i konventionen och som vissa länder vänder sig mot, präglas av missförstånd och osanningar. Konventionen gäller alla, oavsett politisk tillhörighet, religion eller kön, och konventionens enda syfte är att rädda livet på kvinnor som är offer för våld i sina hem. FN:s före detta rapportör för våld mot kvinnor Dubravka Šimonović, Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić och församlingens rapportör för frågan om våld mot kvinnor Zita Gurmai var andra som deltog i panelen. Flera talare återkom till det faktum att Turkiet under året valt att lämna konventionen, vilket ansågs ytterst oroande och olyckligt.

Det andra tillfället då högnivåpanelformatet användes var i samband med höstsessionen. Temat för panelen var då ”Miljön och mänskliga rättigheter: rätten till en säker, hälsosam och hållbar miljö” och syftet med att lyfta fram frågan så tydligt var målet att skapa ett paradigmskifte för att förankra rätten till en säker, hälsosam och hållbar miljö i lagstiftning, policyer, praktiskt arbete och allmänhetens medvetande i Europa. Bland deltagarna fanns bl.a. Ungerns president János Áder, italienska underhusets talman Roberto Fico, Portugals biträdande miljöminister Eduardo Pinheiro och den belgiska klimataktivisten Anuna de Wever Van der Heyden. Det gemensamma budskapet var den absoluta övertygelsen att världen måste agera omedelbart.

Förutom den återkommande dialogen med ministerkommitténs ordförande – som under året varit Tysklands, Ungerns och Italiens utrikesministrar – och med Europarådets generalsekreterare, som äger rum vid varje delsession, har följande högnivågäster deltagit vid delsessioner under året: Didier Reynders, EU-kommissionär för rättsliga frågor, Maia Sandu, Moldaviens president, Angela Merkel, Tysklands förbundskansler, David Sassoli, Europaparlamentets talman, Dunja Mijatović, Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, Michael Roth, Tysklands Europaminister, och Stella Kyriakides, EU-kommissionär för hälsa och livsmedelssäkerhet. Vid dessa tillfällen har de inlett med ett anförande för församlingen och därefter besvarat direkta frågor

från församlingens medlemmar, först från partigruppernas talespersoner och därefter från enskilda ledamöter.

Den parlamentariska församlingen utdelade sedvanligt en rad instiftade priser. Europarådets museipris tilldelades Gulag historiska museum i Moskva Europapriset tilldelades den ukrainska staten Chmelnytskyj och Václav Havels pris för mänskliga rättigheter tilldelades den fängslade belarusiska människorättsaktivisten Maria Kalesnikava.

4 Sessioner

4.1 Vintersessionen den 25–28 januari 2021

Sessionen genomfördes i hybridformat. Vid delsessionens öppnande beslutade församlingen att hålla aktualitetsdebatter om gripandet och kvarhållandet av Alexej Navalnyj i januari 2021 och om yttrandefriheten (artikel 10 i Europakonventionen) under hot av s.k. big tech-företag. Byrån presenterade även resultatet från valobservationen i Georgien under sessionens första dag.

Vid öppnandet behandlades även dagordningspunkten med det årliga godkännandet av delegationernas ackreditering till församlingen. I enlighet med arbetsordningens möjlighet att göra en särskild prövning av enskilda delegationers ackreditering önskade det antal ledamöter i församlingen som krävs att den ryska delegationens ackreditering skulle genomgå särskild prövning genom att först genomgå utskottsbehandling och därefter votering i plenum. Den sittande presidenten för församlingen Rik Daems (ALDE, Nederländerna) återvaldes för ett andra år som ordförande, i enlighet med gällande överenskommelse mellan partigrupperna om rotationsordningen för presidentposten.

Under sessionen valde församlingen – genom slutet elektronisk omröstning – ny vice generalsekreterare för Europarådet. Bjørn Berge (Norge) valdes med 185 röster framför Leyla Kyacik (Turkiet), som fick 112 röster. Ny generalsekreterare för parlamentarikerförsamlingen valdes också. Despina Chatzivassiliou-Tsovilis (Grekland) valdes med 240 röster framför sittande generalsekreterare Wojciech Sawicki (Polen), som fick 60 röster. Därtill valdes domare till Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna för Grekland och Schweiz.

Vid delsessionens högnivådialoger deltog EU:s kommissionär för rättsliga frågor Didier Reynders liksom Tysklands förbundsutrikesminister Heiko Maas i egenskap av sittande ordförande för Europarådets ministerkommitté och Europarådets generalsekreterare Pejčinović Burić.

Bland de frågor som debatterades fanns frågan om de etiska, juridiska och praktiska övervägandena när det gäller covid-19-vacciner – vid vilken WHO:s generaldirektör Tedros Adhanom Ghebreyesus deltog. Andra ämnen på dagordningen var etnisk profilering i Europa, restriktioner för NGO-verksamhet i Europarådets medlemsländer, domarnas oberoende i Polen och Moldavien – vid vilket Tysklands tidigare federala justitieminister Sabine Leutheusser-Schnarrenberger deltog, verkställandet av domar från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och framstegen i församlingens övervakningsförfarande.

Från den svenska delegationen deltog Annicka Engblom (M), Thomas Hammarberg (S) och Markus Wiechel (SD) i den brådskande debatten om gripandet och frihetsberövandet av Alexej Navalnyj. Markus Wiechel (SD) och Momodou Malcolm Jallow (V) deltog i debatten om yttrandefriheten under hot av s.k. big tech-företag. Momodou Malcolm Jallow (V) deltog även i

debatten om covid-19-vacciner och debatten om etnisk profilering samt ställde en fråga till EU:s kommissionär för rättsliga frågor Didier Reynders.

Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semantic-pace.net/?search=KjoqfGvcnB1c19uYW11X2VuiJPZmZpY2lhbCBkb2N1bWVudHMifHNlc3Npb25wYXJ0X3N0cl9lbjoiMjAyMSAtIEZpcnN0IHBhcnQtc2Vzc2lvbiJ8Y2F0ZWdvcnlf3RyX2VuOiJBZG9wdGVkIHRLeHQi&lang=en>.

4.2 Vårsessionen den 19–22 april 2021

Sessionen genomfördes i hybridformat. Vid dellsessionens öppnande beslutade församlingen att återigen hålla en brådskande debatt om gripandet och frihetsberövandet av Alexej Navalnyj i januari 2021 och om de demokratiska institutionernas funktion i Turkiet. I egenskap av medrapportör för granskningen av Turkiet inledde Thomas Hammarberg (S) den debatten. Som aktuella frågor beslutade församlingen att debattera frågorna om covidpass eller covidcertifikat: skydd av grundläggande rättigheter och juridiska implikationer, samt om armeniska krigsfångar och andra fångar. Domare till Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter valdes för Belgien.

Vid dellsessionens högnivådialoger deltog Tysklands förbundskansler Angela Merkel och Europaminister Michael Roth med anledning av det tyska ordförandeskapet i ministerkommittén. Andra som deltog var Europaparlamentets talman David Sassoli, Moldaviens president Maia Sandu och Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić. Kommissionären för mänskliga rättigheter, Dunja Mijatović, presenterade sin årsrapport för 2020, och församlingen delade ut Václav Havel-priset för mänskliga rättigheter 2020, som inte hade kunnat delas ut året innan på grund av pandemin. Priset tilldelades den fängslade Loujain al-Hathloul som kämpar för kvinnors rättigheter i Saudiarabien.

Ämnen på dagordningen var bl.a. församlingens vision om Europarådets strategiska prioriteringar, en samlad debatt om kränkningar av mänskliga rättigheter och behovet av valreformer i Belarus, OECD:s arbete med att beskatta den digitala ekonomin – vid vilken organisationens generalsekreterare Angel Gurría deltog, diskriminering av personer med kroniska och långvariga sjukdomar, efterövervakningsdialog med Montenegro samt bevarandet av nationella minoriteter.

Från den svenska delegationen deltog Annicka Engblom (M) och Markus Wiechel (SD) i den brådskande debatten om gripandet och frihetsberövandet av Alexej Navalnyj. I den brådskande debatten om de demokratiska institutionernas funktion i Turkiet deltog Markus Wiechel (SD) och Azadeh Rojhan Gustafsson (S). I aktualitetsdebatten om armeniska krigsfångar deltog Markus Wiechel (SD). I den samlade debatten om Belarus deltog Boriana Åberg (M) och Markus Wiechel (SD). I debatten om Europarådets strategiska prioritering deltog Thomas Hammarberg (S). Thomas Hammarberg (S) ställde en fråga till

ministerkommitténs ordförande. Thomas Hammarberg (S) och Momodou Malcolm Jallow (V) ställde en fråga till MR-kommissionären. Momodou Malcolm Jallow (V) ställde även en fråga till Tysklands förbundskansler Angela Merkel och Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić.

Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semantic-pace.net/?search=KjoqfGNvcnB1c19uYW11X2VuOiJPZmZpY2lhbCBkb2N1bWVudHMifHNlc3Npb25wYXJ0X3N0c19lbjoiMjAyMSAtIFNlY29uZCBwYXJ0LXNlc3Npb24ifGNhdGVnb3J5X3N0c19lbjoiQWRvcHRlZCB0ZXh0Ig==&lang=en>.

4.3 Sommarsessionen den 21–24 juni 2021

Sessionen genomfördes i hybridformat. Vid delsessionens öppnande beslutades att en aktualitetsdebatt skulle hållas om situationen i Belarus: ett hot mot hela Europa, och om behovet av en effektiv solidaritetsmekanism mellan europeiska länder för att lindra migrationstrycket på frontlinjeländerna – vid vilken Greklands migrations- och asylminister Panagiotis Mitarachis deltog. Domare till Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter valdes för Kroatien. Byrån presenterade resultatet av valobservationen i Bulgarien och Albanien.

Vid denna delsession uppmärksammade Europarådets parlamentariska församling tioårsjubileet av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen). På initiativ av församlingens president Rik Daems anordnades en högnivåpanel med deltagare såsom Nadia Murad, vinnare av 2016 års Václav Havels pris för mänskliga rättigheter och 2018 års Nobels fredspris; Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare; Alexander de Croo, Belgiens premiärminister; Anca Dana Dragu, president för den rumänska senaten; Élisabeth Moreno, Frankrikes minister för jämställdhet, mångfald och lika möjligheter; och Dubravka Šimonović, FN:s särskilda rapportör om våld mot kvinnor, dess orsaker och konsekvenser. Även Zita Gurmai (SOC, Ungern), PACE:s generalrapportör för våld mot kvinnor, talade och lyfte fram betydelsen av undertecknandet, ratificeringen och det effektiva genomförandet av Istanbulkonventionen. Vid flera anföranden påtalades även det faktum att Turkiet under året valt att lämna Istanbulkonventionen, något som påtalats som ytterst oroande och olyckligt.

Vid delsessionens högnivådialog deltog Ungerns utrikesminister Péter Szijjártó, i egenskap av sittande ordförande för ministerkommittén, och besvarade frågor från församlingens parlamentariker. Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić deltog sedvanligt i en frågestund med parlamentarikerna.

Tre covidrelaterade frågor debatterades av församlingen: skyddet av grundläggande rättigheter och de juridiska konsekvenserna av covidpass eller covid-certifikat, den socioekonomiska krisen som utlöstes av covid-19-pandemin samt effekterna av covid-19-pandemin på barns rättigheter. Andra frågor på

dagordningen var om politiker bör åtalas för uttalanden som gjorts under utövandet av deras mandat, transparens vid och reglering av donationer till politiska partier och valkampanjer från utländska givare samt behovet att förbättra deltagandet av kvinnor från underrepresenterade grupper i politiskt och offentligt beslutsfattande. Därtill debatterades situationen för krimtatarerna, mediefrihet och allmänhetens förtroende och folkets rätt att veta, samt den europeiska politiken för diasporor – vid vilken generaldirektören för Internationella migrationsorganisationen António Vitorino deltog. En debatt om kampen mot afrofobi i Europa stod också på agendan – vid vilken FN:s särskilda rapportör om samtida former av rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och relaterad intolerans E. Tendayi Achiume deltog. Rapportör för denna fråga, som beretts i utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering, var Momodou Malcolm Jallow (UEL, Sverige).

Från den svenska delegationen deltog Momodou Malcolm Jallow (V) i debatten om frågan om politiker ska kunna åtalas för uttalanden som gjorts under utövandet av deras mandat. Momodou Malcolm Jallow (V) och Annicka Engblom (M) deltog i debatten om mediefrihet och allmänhetens förtroende och folkets rätt att veta. Momodou Malcolm Jallow (V), Carina Ohlsson (S), Markus Wiechel (SD) och Thomas Hammarberg (S) deltog i paneldebatten om Istanbulkonventionen. Momodou Malcolm Jallow (V) deltog i debatten om behovet att förbättra deltagandet av kvinnor från underrepresenterade grupper i politiskt och offentligt beslutsfattande. Thomas Hammarberg (S) deltog även i debatten om afrofobi och aktualitetsdebatten om en solidaritetsmekanism mellan europeiska länder för att lindra migrationstrycket.

Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semanticpace.net/?search=KjoqfHNlc3Npb25wYXJ0X3N0c19lbjoiMjAyMSAtfFRoaXJkIHhcnQtc2Vzc2lvbiJ8Y2F0ZWdvcnlf3RyX2VuOiJBZG9wdGVkIHRleHQi&lang=en>.

4.4 Höstsessionen den 27–30 september 2020

Sessionen genomfördes i hybridformat. Vid öppnandet beslutade församlingen att hålla brådskande debatter om situationen i Afghanistan, om det ökade migrationstrycket på gränserna mellan Lettland, Litauen respektive Polen och Belarus samt om ett nytt utkast till protokoll till Europarådets konvention om it-brottslighet om utökat samarbete och utlämnande av elektroniska bevis. Församlingen beslutade även att hålla en aktualitetsdebatt om västra Balkan – mellan demokratiska utmaningar och europeiska ambitioner: vilken roll finns för Europarådet? Domare till Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter valdes för Tjeckien, Moldavien och Ryssland. Byrån presenterade även resultatet från valobservationerna i Armenien, Bulgarien och Moldavien.

Vid denna delsession tog klimat- och miljöfrågan särskilt stor plats. Under en högnivåpanel ledd av församlingens president Rik Daems, med rubriken Miljön och mänskliga rättigheter: rätten till en säker, hälsosam och hållbar

miljö, debatterades frågan. Anföranden hölls av Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić, FN:s generalsekreterare António Guterres, Ungerns president János Áder, italienska underhusets talman Roberto Fico, Portugals biträdande miljöminister Eduardo Pinheiro, domare Tim Eicke från Europadomstolen och den belgiska klimataktivisterna Anuna de Wever Van der Heyden. Totalt debatterades sju rapporter på detta tema under delsessionen, med frågeställningar såsom: Europarådets åtgärd för att förankra rätten till en hälsosam miljö; hur tackla att klimatförändringarna kommer att kräva mer deltagardemokrati behovet av förändringar i straffrättsligt och civilrättsligt ansvar i förhållande till klimatförändringar; klimatkrisen och rättsstatsprincipen; bekämpandet av ojämlikhet i rätten till en säker, hälsosam och ren miljö; klimat och migration; forskningspolitik och miljöskydd.

Vid delsessionens högnivådialog deltog EU:s kommissionär för hälsa och livsmedelssäkerhet Stella Kyriakides och Nordmakedoniens vice premiärminister för europeiska frågor Nikola Dimitrov. Ungerns utrikesminister Péter Szijjártó deltog i egenskap av ordförande för ministerkommittén. Traditionsenlighet deltog även generalsekreterare Marija Pejčinović Burić i en frågestund med församlingens ledamöter. Václav Havels pris för mänskliga rättigheter för 2021 utdelades och tilldelades den fängslade belarusiska människorättsaktivisten Maria Kalesnikava.

Övriga frågor som debatterades var frågan om de humanitära konsekvenserna av konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan – Nagorno-Karabachkonflikten; återupprättande av det sociala förtroendet genom att stärka sociala rättigheter; att stärka kampen mot s.k. hedersbrott; könsrepresentation i församlingen; riktlinjer om omfattningen av den parlamentariska immunitet som församlingens ledamöter åtnjuter.

Från den svenska delegationen deltog Boriana Åberg (M) i debatten om valobservationen i Moldavien. Arin Karapet (M) och Alexander Christiansson (SD) deltog i debatten om konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan. Alexander Christiansson (SD) och Azadeh Rojhan Gustafsson (S) deltog i debatten om situationen i Afghanistan. Momodou Malcolm Jallow (V) och Boriana Åberg (M) debatterade frågan om att stärka sociala rättigheter. Boriana Åberg (M) och Markus Wiechel (SD) deltog i debatten om hedersbrott och i debatten om situationen på gränsen mellan Belarus och Lettland, Litauen respektive Polen. Momodou Malcolm Jallow (V) och Annicka Engblom (M) debatterade frågan om könsrepresentationen i församlingen. Carina Ohlsson (S) deltog i debatten i samband med högnivåpanelen om miljö och mänskliga rättigheter.

Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semanticpace.net/?search=KjoqfGNvcnB1c19uYW11X2VuOiJPZmZpY2lhCBkb2N1bWVudHMifHNlc3Npb25wYXJ0X3N0c19lbjoiMjAyMSAtIEZvdXJ0aCBwYXJ0LXNlc3Npb24ifGNhdGVnb3J5X3N0c19lbjoiQWRvcHRIZCB0ZXh0Ig==&lang=en>

5 Arbetet i byrån och ständiga utskottet

Byrån ansvarar för koordineringen av församlingens och utskottens verksamhet. Byrån bistår församlingens president i dennes funktion och vägleder i externa relationer. Byrån beslutar om organiseringen av delsessioner och plenarsittningar. Byrån består av presidenten, 20 vicepresidenter, utskottsordförandena och ordföranden för partigrupperna. I tillägg är delegationsordförandena för innevarande, föregående och tillträdande ordförandeland i ministerkommittén ex officio- medlemmar. Under 2021 hade Sverige inte någon medlem i byrån eftersom Sverige inte innehade någon av vicepresidentposterna och inte heller ordförandeposten för något av de nio fackutskotten.

Byrån har under året hållit 14 möten. Ett av dem var i formatet gemensamma kommittén, i vilken även alla medlemsländernas ständiga representanter i ministerkommittén och samtliga delegationsordföranden ingår. Mötena har huvudsakligen genomförts i hybridformat. Byrån möts alltid strax innan en session och i samband med sessionens avslutning. Den viktiga uppgiften inför en session är att besluta om vilket av de inkomna förslagen om bråds-kande och aktuell debatt som ska föreslås för församlingen, samt att organisera sessionsagendan mot bakgrund av detta. Byrån beslutar om vilka motioner som ska hänvisas vidare för rapport och till vilket utskott. Byrån beslutar därtill om valobservationer och om sammansättningen av den s.k. ad hoc-kommitté som skapas för ändamålet. Byrån godkänner även utskottens önskemål om möten på annan ort än i Strasbourg och Paris, liksom de utnämningar som utskotten gör till samarbetsorgan och internationella konferenser. Även ordningsfrågor som rör enskilda medlemmar inkommer till byrån, varefter de vanligen hänvisas till utskottet för arbetsordning, immuniteter och institutionella frågor.

Ständiga utskottet agerar på uppdrag av församlingen mellan delsessioner, främst genom att hålla debatter och anta texter som behandlats av utskotten. Medlemmarna är desamma som i byrån plus ordförandena för de nationella delegationer som inte finns representerade i byrån. Utskottet har traditionsenligt sammanträtt tre gånger under 2021, varav den 19 mars och den 28 maj digitalt och den 25 november fysiskt i Rom med anledning av att Italien tillträdde ordförandeskapet för Europarådet vid denna tidpunkt. Den svenska delegationens ordförande Boriana Åberg (M) är svensk medlem av utskottet.

Vid utskottets möte den 19 mars deltog den innevarande ordföranden för ministerkommittén, Tysklands federala Europaminister Michael Roth, för åsiktsutbyte om aktuella frågor samt Europarådets generalsekreterare Marija Pejčinović Burić. Utskottet höll en aktualitetsdebatt om demokratier som står inför covid-19 och vägen framåt samt om den senaste utvecklingen i Turkiet angående parlamentarisk demokrati. Utskottet debatterade det bråds-kande behov av att stärka de finansiella underrättelseenheterna, arbetskraftsinvandringens påverkan på kvarlämnade barnsamt skyddet av offer för god-

tycklig tvångsförflyttning. Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semanticpace.net/?search=KjoqfGNhdGVnb3J5X3N0c9l9bjoIQWRvcHRIZCB0ZXh0InxzZXNzaW9ucGFydF9zdHJfZW46IjIwMjEgLSBmYXJjaCBTdGFuZGluZyBDb21taXR0ZWUi&lang=en>.

Vid utskottets möte den 28 maj deltog den nyttillträdde ordföranden för ministerkommittén, Ungerns biträdande utrikes- och handelsminister Levente Magyar, för åsiktsutbyte om aktuella frågor. Utskottet höll en aktualitetsdebatt om de belarusiska myndigheternas tvångslandning av det civila flygplanet FR 4978 och arresteringen av Roman Protasevich, samt en debatt om det brådskande behovet att relansera Mellanösterns fredsprocess och förhindra att våldet återuppstår. Utskottet debatterade rapporter om att stärka unga människors roll i att förebygga och lösa konflikter, budget och prioriteringar för Europarådet 2022–2025, den parlamentariska församlingens utgifter för tvåårsperioden 2022–2023, valobservationerna i Bulgarien och i Albanien, parlamentets roll i genomförandet av FN:s globala avtal för migranter och flyktingar, samt humanitära insatser för flyktingar och migranter i länder i norra Afrika och Mellanöstern. Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semanticpace.net/?search=KjoqfGNvcnBlc19uYW11X2VuOiJPZmZpY2lhbCBkb2N1bWVudHMifHNlc3Npb25wYXJ0X3N0c9l9bjoIMjAyMSAtIE1heSBTdGFuZGluZyBDb21taXR0ZWUiifGNhdGVnb3J5X3N0c9l9bjoIQWRvcHRIZCB0ZXh0Ig==&lang=en>.

Vid utskottets möte den 25 november i Rom hölls ett åsiktsutbyte med nyttillträdde ordföranden för ministerkommittén, Italiens utrikesminister Luigi Di Maio. Utskottet höll även en aktualitetsdebatt om situationen för migranter på gränsen mellan Polen och Belarus. Vid mötet uppmärksammades den internationella dagen för avskaffandet av våld mot kvinnor genom en diskussion om människors roll i detta arbete. Församlingens president inledde, varefter den italienska delegationens ordförande Marta Grande höll ett anförande. Därpå följde ett åsiktsutbyte med professor Michele Nicoletti, medlem av det italienska nätverket för Istanbulkonventionen, och Simona Lanzoni, vice ordförande i Grevio, Europarådets expertgrupp för att motverka våld mot kvinnor och våld i hemmet. Byrån presenterade resultatet från valobservationen i Marocko, och därefter debatterades en rad rapporter, såsom revidering av uppförandekoden för ledamöter av den parlamentariska församlingen samt införandet av ett uttryckligt förbud mot sexism, sexuella trakasserier och sexuellt våld och tjänstefel; kampen mot korruption – allmänna principer för politiskt ansvar; 70-årsjubileet av Genèvekonventionerna; Europarådets bidrag till den ökande synergien mellan internationell humanitär rätt och internationella mänskliga rättigheter; 70-årsdagen av 1951 års flyktingkonvention; Europarådet och det internationella skyddet av flyktingar; frivillig omplacering av migranter i behov av humanitärt skydd; barnets bästa och policier för att säkerställa balans mellan arbete och privatliv; covid-19-pandemins inverkan på utbildning och kultur; genusaspekter och mänskliga rättigheter i förhållande till

pornografi; diskriminering av romer och resande på bostadsområdet. Samtliga godkända resolutioner och rekommendationer kan läsas via följande länk:

<http://semanticpace.net/?search=KjoqfGNvcnB1c19uYW11X2VuOiJPZmZpY2lhbCBkb2N1bWVudHMifHNlc3Npb25wYXJ0X3N0cl9lbjoiMjAyMSAtIE5vdmVtYmVyIFN0YW5kaW5nIENvbW1pdHRlZSJ8Y2F0ZWdvenlfc3RyX2VuOiJBZG9wdGVkIHRleHQi&lang=en>.

6 Arbetet i fackutskotten

6.1 Utskottet för politiska frågor och demokrati

Utskottet behandlar Europarådets allmänna politik och alla politiska frågor som faller inom organisationens behörighet samt frågor om brådskande politiska situationer och kriser i Europarådets medlemsstater. Till utskottet finns dessa två underutskott: Mellanöstern och arabvärlden samt Externa relationer. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet under 2021 var Borianana Åberg (M) och Adnan Dibrani (S).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2369 och rekommendation 2199 Församlingens vision om Europarådets strategiska prioriteringar
- Resolution 2370 Bekämpandet av finansiell orättvisa – OECD:s arbete med beskattning av digital ekonomi
- Resolution 2371 och rekommendation 2200 Brådskande behov av valreform i Belarus
- Resolution 2390 och rekommendation 2208 Transparens och reglering av donationer till politiska partier och valkampanjer från utländska givare
- Resolution 2397 och rekommendation 2212 Mer deltagarinriktad demokrati för att hantera klimatförändringarna
- Resolution 2403 Situationen i Afghanistan – konsekvenserna för Europa och regionen

6.2 Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter

Utskottet arbetar med frågor om mänskliga rättigheter, främjandet av rättsstatsprincipen och försvaret av mänskliga rättigheter. Utskottet ansvarar även för en mängd olika aktiviteter som i praktiken innebär att utskottet fungerar som församlingens juridiska rådgivare. Till utskottet finns följande underutskott: Mänskliga rättigheter, Artificiell intelligens och mänskliga rättigheter samt verkställande av domslut från Europadomstolen. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet var under 2021 Azadeh Rojhan Gustafsson (S) och Markus Wiechel (SD).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2358 och rekommendation 2193 Genomförandet av domar från Europadomstolen

- Resolution 2359 Domare i Polen och Moldavien måste förbli oberoende
- Resolution 2362 och rekommendation 2194 Begränsningar av icke-statliga organisationers aktiviteter i Europarådets medlemsstater
- Resolution 2365 och rekommendation 2195 Brådskande behov av att stärka de finansiella underrättelseenheterna – skarpare verktyg behövs för att förbättra konfiskeringen av illegala tillgångar
- Resolution 2372 och rekommendation 2201 Brotten mot mänskliga rättigheter i Belarus kräver en internationell utredning
- Resolution 2375 och rekommendation 2202 Gripandet och kvarhållandet av Aleksej Navalnyj i januari 2021
- Resolution 2381 Bör politiker åtalas för uttalanden som gjorts under utömandet av sitt mandat?
- Resolution 2383 Covidpass eller covidintyg – skydd av grundläggande rättigheter och juridiska konsekvenser
- Resolution 2398 och rekommendation 2213 Att adressera frågor om straffrättsligt och civilrättsligt ansvar i samband med klimatförändringar
- Resolution 2406 Bekämpa korruption – allmänna principer för politiskt ansvar
- Resolution 2408 70-årsdagen av 1951 års flyktingkonvention – Europarådet och det internationella skyddet av flyktingar
- Opinion 299 Utkast till det andra tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet om utökad samarbete och utlämnande av elektroniska bevis

6.3 Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling

Utskottet arbetar med frågor som rör sociala rättigheter och policyer, folkhälsa, hållbar utveckling, ekonomiskt samarbete och utveckling, lokal och regional demokrati och god förvaltning på dessa områden med särskilt fokus på situationen för mer sårbara grupper i samhället. Utskottet beslutar även om Europarådets årliga Europapris som tilldelas byar och städer som främjar europeiska ideal. Till utskottet finns följande underutskott: Europeiska sociala stadgan, Barn, Folkhälsa och hållbar utveckling samt Europapriset. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet var under 2021 Carina Ohlsson (S) och Alexander Christiansson (SD).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2361 Covid-19-vacciner – etiska, juridiska och praktiska överväganden
- Resolution 2366 och Rekommendation 2196 Arbetskraftsinvandringens påverkan på kvarlämnade barn
- Resolution 2373 Diskriminering av personer med kroniska och långvariga sjukdomar

- Resolution 2384 och rekommendation 2205 Att övervinna den socioekonomiska kris som utlöstes av covid-19-pandemin
- Resolution 2385 och rekommendation 2206 Effekterna av covid-19-pandemin på barns rättigheter
- Resolution 2393 och rekommendation 2210 Socioekonomisk ojämlikhet i Europa – dags att återställa socialt förtroende genom att stärka sociala rättigheter
- Resolution 2396 och rekommendation 2211 Förankra rätten till en hälsosam miljö – behovet av förstärkta åtgärder från Europarådet
- Resolution 2399 och rekommendation 2214 Klimatkrisen och rättsstaten
- Resolution 2410 och Rekommendation 2216 Barnens bästa och policyer för att säkerställa en balans mellan arbete och privatliv

6.4 Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer

Utskottet arbetar med alla relevanta frågor kopplade till migration, asyl och förflyttning i Europa och i andra relevanta delar av världen med fokus på i synnerhet personer som påverkas samt dessa personers rättigheter. Till utskottet finns följande underutskott: Diasporor och integration, Barn och unga till flyktingar och migranter samt Migrantsmuggling och människohandel. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet var under 2021 Arin Karapet (M) och Adnan Dibrani (S).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2367 och rekommendation 2197 Skyddet av offer för godtycklig tvångsförflyttning
- Resolution 2379 Parlamentets roll i genomförandet av FN:s globala avtal för migranter och flyktingar
- Resolution 2380 och rekommendation 2203 Humanitära insatser för flyktingar och migranter i länder i Nordafrika och Mellanöstern
- Resolution 2388 och rekommendation 2207 För en europeisk politik för diasporor
- Resolution 2391 och rekommendation 2209 Humanitära konsekvenser av konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan (Nagorno-Karabach-konflikten)
- Resolution 2401 Klimat och migration
- Resolution 2404 Organiserat migrationstryck på gränserna mellan Lettland, Litauen och Polen med Belarus
- Resolution 2408 70-årsdagen av 1951 års flyktingkonvention – Europarådet och det internationella skyddet av flyktingar

6.5 Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier

Utskottet arbetar med frågor som rör kultur, vetenskap, utbildning och medier men även med ungdomsfrågor och sport. Utskottet beslutar även om Europarådets årliga museipris. Till utskottet finns följande underutskott: Kultur, mångfald och arv, Medier och informationssamhället samt Utbildning, ungdomar och sport. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet var under 2021 Annicka Engblom (M) och Ola Möller (S).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2378 Att stärka unga människors roll i att förebygga och lösa konflikter
- Resolution 2382 och rekommendation 2204 Mediefrihet, allmänhetens förtroende och folkets rätt att veta
- Resolution 2402 och rekommendation 2215 Forskningspolitik och miljöskydd
- Resolution 2411 och rekommendation 2217 Covid-19-pandemins påverkan på utbildning och kultur

6.6 Utskottet för jämlikhet och icke-diskriminering

Utskottet prioriterar särskilt bekämpandet av våld mot kvinnor, bl.a. genom en särskild rapportör som arbetar med att koordinera nätverket Kvinnor befriade från våld (Women Free from Violence). En annan särskild rapportör finns för att koordinera nätverket Parlamentarisk allians mot hat. Till utskottet finns följande tre underutskott: Jämställdhet mellan könen, Minoriteters rättigheter samt Funktionshinder, multipel och intersektionell diskriminering. Svenska ordinarie medlemmar i utskottet var under 2021 Momodou Malcolm Jallow (V) och Ann-Britt Åsebol (M). Momodou Malcolm Jallow är koordinator för nätverket Parlamentarisk allians mot hat och generalrapportör för bekämpande av rasism och intolerans. Under året har Momodou Malcolm Jallow även varit rapportör för Motverkande av afrofobi i Europa och presenterade sin rapport i samband med församlingens sommarsession.

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2364 Etnisk profilering i Europa – en mycket oroande fråga
- Resolution 2368 och rekommendation 2198 Bevara nationella minoriteter i Europa
- Resolution 2386 Förbättra deltagandet av kvinnor från underrepresenterade grupper i politiskt och offentligt beslutsfattande

- Resolution 2387 Kränkningar av mänskliga rättigheter begångna mot krimtatarer på Krim
- Resolution 2389 Bekämpa afrofobi, eller antisvart rasism, i Europa
- Resolution 2395 Att stärka kampen mot s.k. hedersbrott
- Resolution 2400 Bekämpa ojämlikheter i rätten till en säker, hälsosam och ren miljö
- Resolution 2405 Revidering av uppförandekoden för medlemmar av den parlamentariska församlingen – introducerandet av det uttalade förbudet mot sexism, sexuella trakasserier och sexuellt våld och utnyttjande
- Resolution 2412 Jämställdhetsaspekter på pornografi och dess konsekvenser för mänskliga rättigheter
- Resolution 2413 Diskriminering av romer och resandefolk i bostadsfrågor

6.7 Utskottet för granskning av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden

Utskottet är ansvarigt för att verifiera att medlemsstaterna uppfyller åtagandena i Europarådets stadgar, europeiska konventionen för mänskliga rättigheter samt Europarådets övriga konventioner som länderna ratificerat. Granskningen hjälper medlemsstaterna att uppfylla sina åtaganden. Utskottet har ett underutskott: Konflikter mellan medlemsstater. Sverige hade under 2021 fyra medlemmar i utskottet: Azadeh Rojhan Gustafsson (S) som valts till medrapportör för granskningen av Polen, Borian Åberg (M) som valts till medrapportör för granskningen av Armenien, Thomas Hammarberg (S) som valts till medrapportör för granskningen av Turkiet och Markus Wiechel (SD). Medlemmar utses av parti grupperna.

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2357 Förloppet i församlingens övervakningsförfarande (januari–december 2020)
- Resolution 2360 Ändring av församlingens arbetsordning – uppföljning av resolution 2319 (2020) om det kompletterande gemensamma förfarandet mellan ministerkommittén och den parlamentariska församlingen som svar på en allvarlig överträdelse av en medlemsstat av dess lagstadgade skyldigheter
- Resolution 2363 Prövning, utifrån vägande skäl, av Ryska federationens parlamentariska delegations ännu oratificerade kreditiv
- Resolution 2374 Eftergranskningsdialog med Montenegro
- Resolution 2376 De demokratiska institutionernas funktionssätt i Turkiet

Under året har Azadeh Rojhan Gustafsson (S), i egenskap av medrapportör för Polen, gjort två uttalanden som publicerats på församlingens webbplats. Uttalandena har rört vikten av att den polska ombudsmannen för mänskliga rättigheter förblir oberoende samt oro över den polska författningsdomstolens

beslut om att delar av den europeiska konventionen för mänskliga rättigheter inte är förenlig med landets grundlag.

Boriana Åberg (M) har i egenskap av medrapportör för Armenien gjort tre uttalanden som publicerats på församlingens webbplats. I februari uttryckte rapportörerna sin oro över utvecklingen i Armenien. I november och december uttalade rapportörerna att Armenien framgångsrikt har hämtat sig från den politiska krisen till följd av Nagorno-Karabach-konflikten, och att de var positiva till strävan efter politiska reformer.

Thomas Hammarberg (S) har i egenskap av medrapportör för Turkiet gjort två uttalanden som publicerats på församlingens webbplats. Uttalandena rör parlamentarisk immunitet, dels för att oppositionspolitikern Ömer Faruk Gergerlioğlu fråntagits den parlamentariska immuniteten, vilket begränsar hans möjlighet att uttrycka sina åsikter. Rapportörerna välkomnade även en oppositionsparlamentariker tillbaka till parlamentet. I samband med församlingens vårsession presenterade Thomas Hammarberg sin rapport om de demokratiska institutionernas funktionssätt.

Granskningen av medlemsländernas uppfyllande av sina åtaganden är en av den parlamentariska församlingens kärnfunktioner. Länder kan vara föremål för eftergranskning eller vara under granskning. Övriga medlemsländer granskas periodvis. Det är då granskningsutskottet som beslutar vilka länder som ska granskas. Nedan listas de länder som under 2021 varit under granskning, eftergranskning och periodisk granskning:

Länder under granskning

1. Albanien
2. Armenien
3. Azerbajdzjan
4. Bosnien och Hercegovina
5. Georgien
6. Moldavien
7. Polen
8. Ryssland
9. Serbien
10. Turkiet
11. Ukraina

Länder under eftergranskning

1. Bulgarien
2. Montenegro
3. Nordmakedonien

Länder under periodisk granskning

1. Ungern
2. Malta
3. Rumänien

Granskningsutskottet presenterar årligen en rapport med en sammanfattning om sin verksamhet under året som gått samt bedömningar av de framsteg som gjorts i de länder som är under granskning. Denna redogörelse presenteras i doc. 15433 <https://pace.coe.int/pdf/aa3145c06dc94e756dfde2eea1acf0410319eafa7b86756a2fce56d070fa80a6/doc.%2015433.pdf>

6.8 Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor

Utskottet ska se till att församlingens arbetsordning tillämpas korrekt och att den är förenlig med församlingens praxis. Utskottet ska även överväga eventuella förslag om ändrade regler, i enlighet med artikel 68 i arbetsordningen. Utskottet har ett underutskott: Etik. Medlemmar utses av partigrupperna. Svensk medlem i utskottet var under 2021 Annicka Engblom (M).

Nedan följer en förteckning över de rapporter och resolutioner/rekommendationer som behandlades av utskottet och debatterades av församlingen under året:

- Resolution 2377 Den parlamentariska församlingens utgifter för tvåårsperioden 2022–2023
- Resolution 2392 Riktlinjer för omfattningen av den parlamentariska immunitet som medlemmar av parlamentariska församlingen åtnjuter
- Resolution 2394 Könrepresentation i parlamentariska församlingen
- Resolution 2409 Frivillig omplacering av migranter i behov av humanitärt skydd och frivillig vidarebosättning av flyktingar
- Opinion 298 Budget och prioriteringar för Europarådet för perioden 2022–2025

6.9 Utskottet för val av domare till Europadomstolen

Förfarandet vid val av domare till Europadomstolen är noggrant reglerat. Medlemsstaternas regeringar nominerar tre kandidater, enligt ett särskilt förfarande, varefter församlingens utskott behandlar nomineringarna innan val förrättas av församlingen i sin helhet. Finner utskottet att ländernas nomineringar inte lever upp till regelverket kan utskottet avvisa listan med nomineringar och begära en ny. Medlemmar utses av partigrupperna. Sverige hade inte någon medlem i utskottet under 2021. Under 2021 valde församlingen en ny domare för Grekland, Schweiz, Belgien, Kroatien, Tjeckien, Moldavien och Ryssland.

7 Valobservationer

Valobservation är ett komplement till granskningen av att medlemsländerna fullgör sina åtaganden som medlemmar i Europarådet. Den parlamentariska församlingen har under de senaste åren engagerat sig i ett antal valobservationsinsatser i framför allt Central- och Östeuropa, oftast i samarbete med OSSE och Europaparlamentet. Valobservation bedrivs i olika delar av länderna där parlamentarikerna på plats i vallokaler bl.a. observerar valtillfället, förseglingen av röstsedlarna och rösträkningen. Rapporterna från valobservationerna presenteras för plenum i samband med sessioner. Under 2021 genomfördes följande valobservationer:

- Den 4 april, Bulgarien, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15292.

Församlingens observationsdelegation drog slutsatsen att valet var effektivt genomfört trots de svåra omständigheter som orsakades av covid-19-pandemin och att grundläggande friheter respekterades. Den massiva användningen av statliga resurser gav dock det styrande partiet en betydande fördel. De långvariga internationella observatörerna och många samtalspartner informerade församlingens delegation om några varaktiga problem, såsom anklagelser om röstköp, ”kontrollerad” omröstning och hot mot väljare, i synnerhet bland ekonomiskt och socialt utsatta grupper. Delegationen uttryckte att man förväntar sig att relevanta bulgariska myndigheter åtar sig att utreda dessa omständigheter och informera om resultaten och att detta borde göras före nästa rikstäckande val 2021 för att återställa förtroendet för det demokratiska valet.

- Den 25 april, Albanien, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15293.

Församlingsdelegationen drog slutsatsen att parlamentsvalet kännetecknades av en livlig och inkluderande kampanj tack vare en rättslig grund som hjälpte till att säkerställa respekten för de grundläggande friheterna. Samtidigt konstaterades att myndigheterna drog nytta av offentliga ämbeten i kampanjer och att det förekom anklagelser om röstköp.

- Den 20 juni, Armenien, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15352.

Efter valet drogs slutsatsen att parlamentsvalet i Armenien innehöll politisk tävlan och var väl genomfört trots en kort tidsram. Det kännetecknades dock av intensiv polarisering och av hätsk retorik mellan huvudkandidaterna. Den rättsliga grunden var omfattande, men det faktum att ändringar

antogs så nära valet orsakade vissa brister i rättssäkerheten. Valmyndigheten bedrev sitt arbete på ett öppet, kollegialt och professionellt sätt och åtnjöt väljarnas förtroende. Väljarna hade flera politiska alternativ, de grundläggande rättigheterna och friheterna respekterades i allmänhet och kandidaterna kunde kampanja fritt. Valkampanjens negativa ton och fokus på person hindrade dock en policyfokuserad debatt. I allmänhet befann sig kvinnorna på sidlinjen under hela kampanjen. Valdagen, inklusive rösträkningen, bedömdes totalt sett positivt.

- Den 11 juli, Bulgarien, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc 15355.

Observationsdelegationen drog slutsatsen att valet kännetecknades av politisk tävlan och att grundläggande friheter i allmänhet respekterades. Röstningsproceduren i vallokalerna var välorganiserad. De senaste betydelsefulla rättsliga ändringarna, som infördes mycket snabbt och bara en kort tid före valet, medförde obligatorisk maskinröstning utan att det gjordes en undersökning om hur den skulle användas. Även om användningen av ny teknik i valprocesser kan betraktas som en positiv utveckling var kommittén ändå övertygad om att ny teknik inte ensam kan återställa bulgarernas förtroende för en verkligt demokratisk valprocess och inte på egen hand kan utesluta fall av politisk korruption, skandaler och andra långvariga problem.

- Den 11 juli, Moldavien, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15356.

Efter valet drogs slutsatsen att parlamentsvalet hade hanterats väl inom ramen för en förbättrad rättslig grund och att väljarna erbjöds ett brett urval av alternativ. Det fanns dock en oro över att valmyndigheternas partiskhet undergrävde förtroendet och att otillräckliga kampanjfinansieringsregler lämnade eventuella överträdelser outredda. Ytterligare förbättringar behövs, särskilt när det gäller lagstiftning som behandlar klagomål och överklaganden, samt övervakning av kampanjfinansiering. Kandidater kunde aktivt kampanja trots pandemirelaterade begränsningar. Själva valdagen var lugn och transparent, och processen uppfattades som positiv. Medierna spelade en viktig roll under kampanjperioden. Många tv-debatter som sänds över hela landet tillät alla partier att kommunicera sin politik samt ge information till väljarna.

- Den 8 september, Marocko, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15402.

Ad hoc-utskottet drog slutsatsen att valen var väl genomförda, trots de många utmaningar som covid-19-pandemin medfört. Delegationen välkomnade de ansvariga statliga myndigheternas professionalism och de tillmötesgående valarbetarna som deltog i att organisera omröstningen med integritet och öppenhet. Det beklagade dock det sena införandet av ändringar i vallagen och att utövandet av rösträtten fortsatt är begränsat så att flera delar av den marockanska befolkningen därmed inte tillåts rösta samt att det görs alltför svårt för marockanska medborgare som är bosatta utomlands att rösta.

- Den 14 november, Bulgarien, presidentval och parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15428.

Församlingens ad hoc-kommitté drog slutsatsen att det i presidentvalet och det förtida parlamentsvalet hade funnits olika kandidater att välja mellan och att de grundläggande friheterna hade respekterats. Allmänhetens intresse och förtroende för valprocessen undergrävdes emellertid av det långvariga problemet med röstköp och att det politiska systemet har misslyckats med att bilda regering.

- Den 27 november, Kirgizistan, parlamentsval
Rapport från observationen redovisas i doc. 15427.

Församlingens ad hoc-kommitté drog slutsatsen att dessa upprepade parlamentsval bör ses mot bakgrund av det misslyckade valet i oktober 2020, under vilket många människor protesterat mot korruption och mot systemet som inte hade agerat mot det omfattande missbruket av val. I stället drogs det kirgiziska folket in i en spiral av uppskjutna parlamentsval, samt en fullständig konstitutionell översyn som gav den nya presidenten genomgripande befogenheter och som förändrade strukturen och drastiskt minskade parlamentets befogenheter. Det rekordlåga valdeltagandet återspeglar utbrändhet hos väljare, besvikelse och ett vacklande förtroende hos allmänheten för landets institutioner.

Från den svenska delegationen var Arin Karapet och Borian Åberg (båda M) på plats i Armenien för att delta i valobservationen i slutet av juni. På grund av den parlamentariska situationen i riksdagen behövde de dock återvända till Sverige innan valet kunde genomföras. Borian Åberg deltog sedan i valobservationen i Moldavien den 11 juli. Den 19 september skulle en valobservation ha genomförts i Ryssland där Azadeh Rojhan Gustafsson (S) och Ola Möller (S) skulle ha deltagit. Anledningen till att valobservationen ställdes in var att de ryska myndigheterna begränsade antalet valobservatörer i landet.

8 Kampanjer och nätverk

Inom ramen för Europarådets arbete pågår ett antal kampanjer på olika områden. Ett exempel är nätverket Kvinnor befriade från våld (Women Free from Violence). Carina Ohlsson (S) är riksdagens kontaktperson för nätverket.

Andra kampanjer är den parlamentariska kampanjen för att stoppa frihetsberövandet av migrantbarn, det parlamentariska nätverket för diasporapolicier samt nätverket Parlamentarisk allians mot hat (No Hate Parliamentary Alliance). Koordinator för det sistnämnda nätverket tillika generalrapportör för bekämpande av rasism och intolerans är sedan hösten 2019 Momodou Malcolm Jallow (V), som under en tvåårsperiod kommer att representera nätverket i olika internationella forum. Syftet med nätverket är att öppet ta avstånd från alla former av hat, rasism och intolerans. Under året har Momodou Malcolm Jallow gjort sex uttalanden som publicerats på församlingens webbplats. Momodou Malcolm Jallow presenterade också sin rapport Motverkande av afrofobi i Europa i samband med församlingens sommarsession.

Den 25 oktober arrangerades en konferens med nätverket Parlamentarisk allians mot hat på temat mångfald, delaktighet och icke-diskriminering mot rasism och intolerans i Europa. Konferensen hölls i hybridformat från Paris. Värdskapet för konferensen var delat mellan den svenska delegationen till Europarådet och nätverket. Vid konferensen öppningstalade riksdagens talman Andreas Norlén, delegationens ordförande Borian Åberg (M) och Bjørn Berge, biträdande generalsekreterare för Europarådet.

Konferensen behandlade tre teman: Europas politiska landskap 2021, Normaliseringen av rasism, rasism i kulturindustrin och kampen mot rasism och Behovet av ett intersektionellt tillvägagångssätt. Bland talarna vid konferensen fanns även Cecilia Ruthström-Ruin, ambassadör för mänskliga rättigheter, demokrati och rättssäkerhet vid Utrikesdepartementet, Fadzi Whande, rådgivare vid kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, Lars Arrhenius, Sveriges diskrimineringsombudsman, och Kajsa Ravin, generaldirektör vid Kulturrådet, professor Irene Molina, forskare vid Uppsala universitet, och Rokhaya Diallo, journalist verksam i Frankrike.

9 Priser och utmärkelser

9.1 Europarådets museipris

Europarådets museipris har delats ut årligen sedan 1977 och tilldelas ett museum som på ett signifikant betydande sätt bidragit till förståelsen för det europeiska kulturarvet. Priskommittén utgörs av utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier, som utser vinnare på förslag av European Museum Forum som presenterar tre nomineringar. År 2021 tilldelades Gulag historiska museum i Moskva priset. Museet fokuserar på mänskliga rättigheter och uppmärksammar både statens brott och medborgarnas öde samt hur offren behöll sin värdighet under avhumaniserande förhållanden.

9.2 Europapriset

Sedan 1955 har församlingen delat ut ett årligt pris till en europeisk stad, kommun eller region som på ett föredömligt sätt arbetat för att stärka Europasamarbetet. Priskommittén utgörs av utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling. En svensk stad belönades med Europapriset 2015 då Vara i Västergötlands kommun mottog priset för sitt europeiska engagemang.

Den ukrainska staten Chmelnytskyj tilldelades priset 2021. Staten har 290 000 invånare och är belägen i västra Ukraina, i den historiska regionen Podolien. Staden strävar ständigt mot att utöka sitt samarbete med andra städer och etablera ekonomiska, vetenskapliga, tekniska och kulturella partnerskap. Staten har också ett stort fokus på miljöfrågor och många projekt för ungdomar. Staden har även firat Europadagen sedan 2003 genom att organisera kulturfestivaler under rubriken ”Europa i våra hjärtan”.

9.3 Václav Havel-priset

Församlingens pris för främjandet av mänskliga rättigheter som instiftades 2007 ersattes 2013 av Václav Havel-priset. Detta årliga pris delas ut av församlingen i samarbete med Václav Havel-biblioteket och Charta 77-stiftelsen. Prissumman är 60 000 euro, och det är församlingens medlemmar som nominerar potentiella pristagare.

Den belarusiska människorättsaktivisten Maria Kalesnikava tilldelades priset 2021. Maria Kalesnikava är en av oppositionsledarna i Belarus och medlem av samordningsrådet. Hon har blivit en av tre kvinnliga symboler för den belarusiska oppositionen och kampen för medborgerliga och politiska friheter i landet. De två andra slutnominerade kandidaterna var Reportrar utan gränser och den burundiska människorättsaktivisten Germain Rukuki.

BILAGA 1

Den svenska delegationen 2021

Den svenska delegationen består av sex ordinarie ledamöter och sex suppleanter. Samtliga tolv ledamöter deltar aktivt i församlingen och dess organ. Sverige har dock endast sex röster vid voteringar i plenum.

Den 1 november 2018 valdes följande ledamöter in i delegationen: Boriana Åberg (M), Carina Ohlsson (S), Thomas Hammarberg (S), Jörgen Warborn (M), Markus Wiechel (SD), Momodou Malcolm Jallow (V), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), Annicka Engblom (M), Ola Möller (S), Ann-Britt Åsebol (M) och Adnan Dibrani (S). Den 7 november 2018 valdes Boriana Åberg (M) till ordförande och Carina Ohlsson (S) till vice ordförande. Den 14 december 2018 valdes Alexander Christiansson (SD) in i delegationen. Den 19 juni 2019 avsa sig Jörgen Warborn (M) sin plats som ledamot. Genom ett fyllnadsval valdes Annicka Engblom (M) till ordinarie ledamot och Arin Karapet (M) till suppleant i den svenska delegationen.

Ordinarie ledamöter

1. Boriana Åberg (M), ordförande
2. Carina Ohlsson (S), vice ordförande
3. Thomas Hammarberg (S)
4. Annicka Engblom (M)
5. Markus Wiechel (SD)
6. Momodou Malcolm Jallow (V)

Suppleanter

7. Azadeh Rojhan Gustafsson (S)
8. Arin Karapet (M)
9. Ola Möller (S)
10. Ann-Britt Åsebol (M)
11. Alexander Christiansson (SD)
12. Adnan Dibrani (S)

Representation i församlingens byrå, utskott och underutskott under 2021

Ständiga utskottet (består av delegationsordförande och eventuellt utskottsordförande)

Boriana Åberg

Utskottet för politiska frågor och demokrati

Boriana Åberg

Adnan Dibrani (Thomas Hammarberg)

Underutskottet för Mellanöstern och arabvärlden: Thomas Hammarberg (Boriana Åberg)

Underutskottet för externa relationer: Boriana Åberg

Utskottet för juridiska frågor och mänskliga rättigheter

Azadeh Rojhan Gustafsson

Markus Wiechel (Momodou Malcolm Jallow)

Underutskottet för mänskliga rättigheter: Ingen svensk representant

Underutskottet för verkställande av domslut från Europadomstolen: Ingen svensk representant

Underutskottet för artificiell intelligens och mänskliga rättigheter: Ingen svensk representant

Utskottet för sociala frågor, hälsa och hållbar utveckling

Carina Ohlsson (Annicka Engblom fram till den 19 april 2021)

Alexander Christiansson (Ola Möller)

Underutskottet för den europeiska sociala stadgan: Carina Ohlsson

Underutskottet för folkhälsa och hållbar utveckling: Ola Möller (Annicka Engblom)

Underutskottet för barn: Carina Ohlsson

Underutskottet för Europapriset: Carina Ohlsson

Utskottet för migration, flyktingar och fördrivna personer

Arin Karapet (Alexander Christiansson)

Adnan Dibrani (Carina Ohlsson)

Underutskottet för migrantsmuggling och människohandel: Ingen svensk representant

Underutskottet för diasporor och integration: Ingen svensk representant

Underutskottet för barn och unga till flyktingar och migranter: Ingen svensk representant

Utskottet för kultur, vetenskap, utbildning och medier

Annicka Engblom (Ann-Britt Åsebol)

Ola Möller (Azadeh Rojhan Gustafsson)

Underutskottet för kultur, mångfald och arv: Ingen svensk representant

Underutskottet för medier och informationssamhället: Annicka Engblom (Azadeh Rojhan Gustafsson)

Underutskottet för utbildning, ungdomar och sport: Ola Möller

Utskottet för jämställdhet och icke-diskriminering

Ann-Britt Åsebol (Carina Ohlsson)

Momodou Malcolm Jallow (Markus Wiechel)

Underutskottet för minoriteters rättigheter: Momodou Malcolm Jallow

Underutskottet för jämställdhet mellan könen: Carina Ohlsson

Underutskottet för funktionshinder, multipel och intersektionell diskriminering: Ingen svensk representant

Utskottet för granskning av medlemsländernas efterlevnad av sina åtaganden

Azadeh Rojhan Gustafsson

Thomas Hammarberg

Boriana Åberg

Markus Wiechel (från den 19 april 2021)

Underutskottet för konflikter mellan medlemsstater: Thomas Hammarberg, Boriana Åberg

Utskottet för arbetsordningen, immunitet och institutionella frågor

Annicka Engblom

Utskottet för val av domare Europadomstolen

Ingen svensk representant

Nätverk

Kvinnor befriade från våld: Carina Ohlsson

Parlamentarisk allians mot hat: Momodou Malcolm Jallow

Svenska rapportörskap under 2021

Thomas Hammarberg (S) har sedan den 27 juni 2019 varit rapportör för Turkiet i granskningsutskottet.

Azadeh Rojhan Gustafsson (S) har sedan den 27 maj 2020 varit rapportör för Polen i granskningsutskottet.

Boriana Åberg (M) har sedan den 10 oktober 2020 varit rapportör för Armenien i granskningsutskottet.

Momodou Malcolm Jallow (V) har sedan den 2 oktober 2019 varit koordinator för nätverket Parlamentarisk allians mot hat och generalrapportör för bekämpande av rasism och intolerans.

Annicka Engblom (M) har sedan den 14 oktober 2020 varit rapportör för Media i tider av kris.

Momodou Malcolm Jallow (V) har den 2 oktober 2019 varit rapportör för Motverkande av afrofobi i Europa.

Momodou Malcolm Jallow (V) har sedan den 27 januari 2021 varit rapportör för Öka medvetenheten om och motverka islamofobi i Europa.

Momodou Malcolm Jallow (V) har sedan den 28 september 2021 varit rapportör för De politiska partiernas roll i att främja mångfald och inkludering – en ny stadga för ett icke-rasistiskt samhälle.

Utskottsyttanden

Boriana Åberg (M) har sedan den 4 februari 2021 varit rapportör för utskottsyttandet om Rättvisa och säkerhet för kvinnor i fredsfrämjande.

BILAGA 2

Resolutioner, rekommendationer och yttranden antagna av Europarådets parlamentariska församling under 2021

Resolutioner

- 2357 Förloppet i församlingens övervakningsförfarande (januari–december 2020)
- 2358 Genomförandet av domar från Europadomstolen
- 2359 Domare i Polen och Moldavien måste förbli oberoende
- 2360 Ändring av församlingens arbetsordning – uppföljning av resolution 2319 (2020) om det kompletterande gemensamma förfarandet mellan ministerkommittén och den parlamentariska församlingen som svar på en allvarlig överträdelse av en medlemsstat av dess lagstadgade skyldigheter
- 2361 Covid-19-vacciner – etiska, juridiska och praktiska överväganden
- 2362 Begränsningar av icke-statliga organisationers aktiviteter i Europarådets medlemsstater
- 2363 Prövning, utifrån vägande skäl, av Ryska federationens parlamentariska delegations ännu oratificerade kreditiv
- 2364 Etnisk profilering i Europa – en mycket oroande fråga
- 2365 Brådskande behov av att stärka de finansiella underrättelseenheter – skarpare verktyg behövs för att förbättra konfiskeringen av illegala tillgångar
- 2366 Arbetskraftsinvandringens påverkan på kvarlämnade barn
- 2367 Skyddet av offer för godtycklig tvångsförflyttning
- 2368 Bevara nationella minoriteter i Europa
- 2369 Församlingens vision om Europarådets strategiska prioriteringar
- 2370 Bekämpandet av finansiell orättvisa – OECD s arbete med beskattning av digital ekonomi
- 2371 Brådskande behov av valreform i Belarus
- 2372 Brotten mot mänskliga rättigheter i Belarus kräver en internationell utredning
- 2373 Diskriminering av personer med kroniska och långvariga sjukdomar
- 2374 Eftergranskningsdialog med Montenegro
- 2375 Gripandet och kvarhållandet av Aleksej Navalnyj i januari 2021
- 2376 De demokratiska institutionernas funktionssätt i Turkiet

- 2377 Den parlamentariska församlingens utgifter för tvåårsperioden 2022–2023
- 2378 Att stärka unga människors roll i att förebygga och lösa konflikter
- 2379 Parlamentens roll i genomförandet av FN:s globala avtal för migranter och flyktingar
- 2380 Humanitära insatser för flyktingar och migranter i länder i Nordafrika och Mellanöstern
- 2381 Bör politiker åtalas för uttalanden som gjorts under utövandet av sitt mandat?
- 2382 Mediefrihet, allmänhetens förtroende och folkets rätt att veta
- 2383 Covidpass eller covidintyg – skydd av grundläggande rättigheter och juridiska konsekvenser
- 2384 Att övervinna den socioekonomiska kris som utlöstes av covid-19-pandemin
- 2385 Effekterna av covid-19-pandemin på barns rättigheter
- 2386 Förbättra deltagandet av kvinnor från underrepresenterade grupper i politiskt och offentligt beslutsfattande
- 2387 Kränkningar av mänskliga rättigheter begångna mot krimtatarer på Krim
- 2388 För en europeisk politik för diasporor
- 2389 Bekämpa afrofobi, eller antisvart rasism, i Europa
- 2390 Transparens och reglering av donationer till politiska partier och valkampanjer från utländska givare
- 2391 Humanitära konsekvenser av konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan (Nagorno-Karabach-konflikten)
- 2392 Riktlinjer för omfattningen av den parlamentariska immunitet som medlemmar av parlamentariska församlingen åtnjuter
- 2393 Socioekonomisk ojämlikhet i Europa – dags att återställa socialt förtroende genom att stärka sociala rättigheter
- 2394 Könrepresentation i parlamentariska församlingen
- 2395 Att stärka kampen mot s.k. hedersbrott
- 2396 Förankra rätten till en hälsosam miljö – behovet av förstärkta åtgärder från Europarådet
- 2397 Mer deltagandeinriktad demokrati för att hantera klimatförändringarna
- 2398 Att adressera frågor om straffrättsligt och civilrättsligt ansvar i samband med klimatförändringar
- 2399 Klimatkrisen och rättsstaten
- 2400 Bekämpa ojämlikheter i rätten till en säker, hälsosam och ren miljö

- 2401 Klimat och migration
- 2402 Forskningspolitik och miljöskydd
- 2403 Situationen i Afghanistan – konsekvenserna för Europa och regionen
- 2404 Organiserat migrationstryck på gränserna mellan Lettland, Litauen och Polen med Belarus
- 2405 Revidering av uppförandekoden för medlemmar av den parlamentariska församlingen – introducerandet av det uttalade förbudet mot sexism, sexuella trakasserier och sexuellt våld och utnyttjande
- 2406 Bekämpa korruption – allmänna principer för politiskt ansvar
- 2407 Firande av 70-årsjubileet av Genèvekonventionen – Europarådets bidrag till ökad synergi mellan internationell humanitär rätt och internationella mänskliga rättigheter
- 2408 70-årsdagen av 1951 års flyktingkonvention – Europarådet och det internationella skyddet av flyktingar
- 2409 Frivillig omplacering av migranter i behov av humanitärt skydd och frivillig vidarebosättning av flyktingar
- 2410 Barnens bästa och policyer för att säkerställa en balans mellan arbete och privatliv
- 2411 Covid-19-pandemins påverkan på utbildning och kultur
- 2412 Jämställdhetsaspekter på pornografi och dess konsekvenser för mänskliga rättigheter
- 2413 Diskriminering av romer och resandefolk i bostadsfrågor

Rekommendationer

- 2193 Genomförandet av domar från Europadomstolen
- 2194 Begränsningar av NGO-aktiviteter i Europarådets medlemsstater
- 2195 Brådskande behov av att stärka de finansiella underrättelseenheterna – skarpare verktyg behövs för att förbättra konfiskeringen av illegala tillgångar
- 2196 Arbetskraftsinvandringens påverkan på kvarlämnade barn
- 2197 Skyddet av offer för godtycklig tvångsförflyttning
- 2198 Bevara nationella minoriteter i Europa
- 2199 Församlingens vision om Europarådets strategiska prioriteringar
- 2200 Brådskande behov av valreform i Belarus
- 2201 Brotten mot mänskliga rättigheter i Belarus kräver en internationell utredning
- 2202 Gripandet och kvarhållandet av Aleksej Navalnyj i januari 2021

- 2203 Humanitära insatser för flyktingar och migranter i länder i Nordafrika och Mellanöstern
- 2204 Mediefrihet, allmänhetens förtroende och folkets rätt att veta
- 2205 Att övervinna den socioekonomiska kris som utlöstes av covid-19-pandemin
- 2206 Effekterna av covid-19-pandemin på barns rättigheter
- 2207 För en europeisk politik för diasporor
- 2208 Transparens och reglering av donationer till politiska partier och valkampanjer från utländska givare
- 2209 Humanitära konsekvenser av konflikten mellan Armenien och Azerbajdzjan (Nagorno-Karabach-konflikten)
- 2210 Socioekonomisk ojämlikhet i Europa – dags att återställa socialt förtroende genom att stärka sociala rättigheter
- 2211 Förankra rätten till en hälsosam miljö – behovet av förstärkta åtgärder från Europarådet
- 2212 Mer deltagarinriktad demokrati för att hantera klimatförändringarna
- 2213 Att adressera frågor om straffrättsligt och civilrättsligt ansvar i samband med klimatförändringar
- 2214 Klimatkrisen och rättsstaten
- 2215 Forskningspolitik och miljöskydd
- 2216 Barnens bästa och policyer för att säkerställa en balans mellan arbete och privatliv
- 2217 Covid-19-pandemins påverkan på utbildning och kultur

Opinion

- 298 Budget och prioriteringar för Europarådet för perioden 2022–2025
- 299 Utkast till det andra tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet om utökat samarbete och utlämnande av elektroniska bevis

BILAGA 3

Gästtalare under sessioner

- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 25 januari 2021
- Heiko Maas, Tysklands utrikesminister och Ministerkommitténs ordförande, den 26 januari 2021
- Didier Reynders, EU-kommissionär för rättsliga frågor, den 26 januari 2021
- Maia Sandu, Moldaviens president, den 19 april 2021
- Angela Merkel, Tysklands förbundskansler, den 20 april 2021
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 20 april 2021
- David Sassoli, Europaparlamentets talman, den 21 april 2021
- Dunja Mijatović, Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter, den 21 april 2021
- Michael Roth, Tysklands Europaminister, den 22 april 2021
- Péter Szijjártó, Ungerns utrikesminister och Ministerkommitténs ordförande, den 21 juni 2021
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 22 juni 2021
- Stella Kyriakides, EU-kommissionär för hälsa och livsmedelssäkerhet, den 28 september 2021
- Nikola Dimitrov, Nordmakedoniens vice premiärminister med ansvar för Europa, den 30 september 2021
- Marija Pejčinović Burić, Europarådets generalsekreterare, den 26 september 2021
- Péter Szijjártó, Ungerns utrikesminister och Ministerkommitténs ordförande, den 26 september 2021

BILAGA 4**Brådskande debatter och aktualitetsdebatter**

I samband med sessioner eller möten med ständiga utskottet kan brådskande debatter eller aktualitetsdebatter hållas. Det görs på initiativ av nationella delegationer, partigrupper, utskott eller grupper av ledamöter och behandlar vanligtvis aktuella ämnen eller frågor av brådskande karaktär.

Under 2021 hölls följande brådskande debatter och aktualitetsdebatter:

- Den 28 januari hölls en aktualitetsdebatt om gripandet och kvarhållandet av Aleksej Navalnyj i januari 2021.
- Den 28 januari hölls en aktualitetsdebatt om hotet mot yttrandefriheten från de s.k. big tech-företagen.
- Den 19 mars hölls en aktualitetsdebatt under rubriken Demokratier står inför covid-19 – vägen framåt.
- Den 19 mars hölls en aktualitetsdebatt om den senaste utvecklingen i Turkiet gällande parlamentarisk demokrati.
- Den 20 april hölls en aktualitetsdebatt under rubriken vaccinpäss eller covidintyg – Skydd av grundläggande rättigheter och juridiska konsekvenser.
- Den 20 april hölls en aktualitetsdebatt om armeniska krigsfångar, andra fångar och fördrivna personer.
- Den 22 april hölls en brådskande debatt om gripandet och kvarhållandet av Aleksej Navalnyj i januari 2021.
- Den 22 april hölls en brådskande debatt om de demokratiska institutionernas funktion i Turkiet.
- Den 28 maj hölls en aktualitetsdebatt om det brådskande behovet av att återuppta fredsprocessen i Mellanöstern och förhindra att våldet återuppstår.
- Den 28 maj hölls en aktualitetsdebatt om de belarusiska myndigheternas tvångslandning av det civila flygplanet FR 4978 och arresteringen av Roman Protasevich den 23 maj.
- Den 23 juni hölls en aktualitetsdebatt om situationen i Belarus – ett hot mot hela Europa.
- Den 24 juni hölls en aktualitetsdebatt om behovet av en effektiv solidaritetsmekanism mellan europeiska länder för att lindra migrationstrycket på frontlinjeländerna.
- Den 30 september hölls en brådskande debatt om situationen i Afghanistan – konsekvenser för Europa och regionen.
- Den 30 september hölls en brådskande debatt om ökat migrationstryck på gränserna mellan Lettland, Litauen och Polen mot Belarus.
- Den 30 september hölls en aktualitetsdebatt om västra Balkan mellan demokratiska utmaningar och europeiska ambitioner – vad är Europarådets roll?

- Den 30 september hölls en aktualitetsdebatt om utkast till det andra tilläggsprotokollet till konventionen om it-brottslighet om utökat samarbete och utlämnande av elektroniska bevis.
- Den 25 november hölls en aktualitetsdebatt om situationen för migranter på gränsen mellan Polen och Belarus.

